1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 248. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, SZEPTEMBER 9.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint azon országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 10 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis, Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11, Bloomsbury Square.
Frankfurtban a M.: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk: Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 16.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közlemenyei:
Vezérczikk.
Választási mozgalmak.
Mac Kinley.
A románok passzivitása.
A khinai bonyodalom.
A transzváli háboru.
Iparmüvészeti kiállitás Szegeden.
Miquel meghalt.
Az alagi és bécsi lóversenyek eredménye.

Budapest, szeptember 9.

Isaszegh véráztatta csatamezején méltóságos szép ünnepély folyt le a tegnapi napon. Hösökről, vértanukról emlékezett meg a hazafias közönség s érczből emléket emelt az elesettek diesöségére. A környékből, a fővárosból, az ország több részéből megjelentek ezen a magasztos ünnepélyen, hogy kegyeletes, lelkes szavak kiséretében letegyék a magyar föld gyenge virágaiból font koszorujokat az emlékmü alapzatára, hódoló tisztelettel, hálatelt szivvel. Annak a földnek virágjaiból kötözött koszorut, a melynek szabadságáért dieső honvédeink fanatikus lelkesedéssel harczoltak, a melyre böven ömlött piros vérük.

Vajjon elég volt-e ez a tengernyi sok vér megöntözni a magyar földet? Vajjon vérrózsák teremnek-e virágos réteinken? Vajjon elég volt-e megtermékenyiteni szántóföldeinket?

Nagy Magyarországon alig van egy talpalatnyi térség, a melyet ne festett volna be a hazájuk függetlenségét és szabadságát hösiesen védelmező hazafiak vére A völgyekben, a hegyeken, folyóink partjain, erdöségeinkben, mindenütt vér folyt. Ezredéves történetünk bizonyitja, hogy az ösök véres kardja sohasem lóghatott hos-zabb ideig köszörületlenül a falon. Harcz volt itt csaknem mindeg. A haza boldogitásáért, a hitért, a meggyözödésért, egymás ellen, idegenek ellen buzgó kitartással.

Most is harcz folyik. De nem azok a fegyverek támadnak, mint azelött. Könnyük ma már a kardok s legfeljebb csak vivótermekben csattogtatják össze. Az ágyuk, a fegyverek is csak hadijátékok alkalmával dörögnek, ha mindig készenlétben vannak is. Hanem azért mégis harcz van az országokban. A mienkben is, a másokéban is.

Megütközik a munka a rideg számsereggel s megvivják egymással pusztitó csatájukat. Nem siksagon folyik a harcz, nem hull vér, de mégis gyakran kidölnek az elfáradt, elcsigázott halovány harczosok. Ellankadnak, karjuk leesik, nem birják a nehéz harczot folytatni. Zászlóbogtatásokkal, riadó kürtökkel nem lehet öket ujra lábraállitani. Ez a harcz folyik a mühelyekben, a hol a kalapácsok csattognak, a gépek zakatolnak. Folyik az iskolákban, folyik a kunyhókban, a nyomor tanyáján nagy erövel, sok kitartással.

A számsereg egyre növekedik és egyre többet követel. A munka engedményeket akar kicsikarni töle s mindig hiába. Megütköznek s a végső czél a miért küzdenek, a kenyér.

Ebben a nehéz harczban fegyverekül használják a ravaszságot, a csalást, a számitást és legkevesebb sikerrel a becsületességet. Ebben a harczban, mig feszülnek a karok, megtanulunk gyülölni, elveszitjük hitünket, eszményeinket, lelkesedésünket és ezekkel együtt elveszitjük munkaerönket és munkakedvünket. Zugolódó lesz a lélek, agyarkodó a szív és gonosz a száj.

Kell, hogy valami erőt adjon a munkának, hogy ujult erövel induljon a harczba Lelkesedést kell belé önteni, mert minden küzdelemhez legelőször is ez szükséges. Ez biztosit kitartást, ez aratja rendesen a győzelmeket.

Kell, hogy a munka, melyet a táradt, elanyagiasodott nép végez, nyugalmas perczeit ne lázongással fecsérelje el, hanem uj erőgyüjtésre használja fel. Az országban csaknem minden vidéknek megvan a maga hőse, történelmi nevezetessége. Emléket kell állitani minden egyes helyen! Hadd lássák az utódok, hogy az ösök miként tudtak harczolni a hazáért, karddal, tudománynyal egyaránt.

És az ösök, a dicső napok példái lelkesitsék öket, törekedjenek azokat utánozni. Nemzeti hösökben, vértanukban haj, nagyon gazdag a mi szegény országunk. Történelmünknek minden lapjára véres krónikákat jegyezett fel Cilo. Tanulhatni innen önfeláldozó szeretetet a koronás királyért, rajongó lelkesedést a haza boldogságáért s hogy miképen kell meghalni, ha a haza ugy kivánja. Szükség van arra — jobban, mint valaha volt — hogy a népnek mindig eleven emlékezetében legyenek azok, a kik országunknak sorsát akár karddal, akár pedig államférfiui bölcseséggel intézték.

Emlékoszlopokat kell állitani csatamezöinken. Rá kell irni, hány magyar van oda eltemetve. Magyarország függetlenségéért haltak meg mindannyian. Vácz, Nagy-Szeben, Nagy-Salló, Branyiszkó, Isaszegh, a jó isten tudja, hány véres csatáknak szomoru helyeire hadd járjon lelkesedni tanulni a magyar.

Emlékoszlopokat kell állitani nagyjainknak. Ne legyen falu, melynek főterén ott ne álljon Kossuth Lajos emlékszobra. Szent missziót teljesit az mindenütt. Érczszive is megérzi, ha baja van a népnek, érczajka is beszédessé válik s buzditja környezetét, hogy munkálkodjon kitartó lelkesedéssel Magyarország függetlenségéért.

A hol csak egy csepp vér folyt is a hazáért, a hol dicső nagy dolgok történtek, emlékoszlopot kell oda állitani. A magyar diesöséget hirdetik majd ezek az oszlopok az utókornak.

Miniszterek a királynál. A király vasárnap délelőtt magánkihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, továbbá Lukács László pénzügyminisztert is.

Betöltetlen püspöki székek. A szombathelyi püspöki szék betöltése már megtörtént és a hivatalos lap legközelebb közölni is fogja a királyi kéziratot, mely dr. *István* Vilmos püspöki helynök kinevezését tartalmazza. A székesfehérvári és a győri püspökségekre nézve azonban döntés még nem történt. Mindkét püspökségre nézve gróf *Széchenyi* Miklós jaáki apát személye áll előtérben, a győri püspökségre nézve azonban a herczegprimás jelöltje dr. *Kohl* Medárd felszentelt püspök, és beavatott körökben valószinünek tartják, hogy a király ki is nevezi, mely esetben gróf *Széchényi* Miklós a székesfehérvári püspökséget kapná, annak csekély jövedelmezőségére való tekintetből azonban megtartaná a jaáki apátsá ot is Hasonló eset történt annak idején Schuszter Konstantinnál, ki mint kassai püspök egyuttal megmaradt szent-jóbi apátnak.

Belépés a szabadelvü pártba. A szabadelvü pártkörbe tegnap este beiratkozott *Erreth* János volt pécsi képviselő, a ki most szabadelvü párti programmal fog ismét föllépni. *Erreth* Jánost gróf *Apponyi* Albert és gróf *Tisza* István ajánlották és irták be.

A San Girolamo ügye. Zágrábból táviratozzák: A San Girolamo-intézet ügyében vasárnap tartották meg a tiltakozó népmeetinget a lövész egyesület épületének termében az ellenzéki körök nagy részvétele mellett, miután a rendőrség a gyülésnek szabadég alatt való megtartását, valamint a városban tervezett körmenetet eltiltotta. A jelenlevők közt sok pap is volt. Miután *Gnezda* fölövészmestert megválasztották elnökké, ez dr. *Mazzura* képviselőnek adta a szót, a ki igyekezett kimutatni, hogy az intézetet horvátok alapitották és hogy az mindig a horvátok részére volt rendelve. A szónok kiemelte *Strossmayer püspöknek az intézet körül szerzett érdemeit* és három határozati javaslatot inditványozott, a melyekben a pápának, ő felségének és a horvát püspöki karnak ez ügyből folyólag kifejezi a gyülés köszönetét. A legközelebbi szónok *Kumicic* a római eseményekkel foglalkozott és hangsulyozta, hogy könnyü volt Rómában megtámadni három horvát papot, a kik csak a breviáriummal voltak felfegyverkezve, mindenesetre *nehezebb dolog horvát hösökkel Lissánai találkozni.* A szónok ebben az ügyben a nagy horvát eszme diadalát látja és határozati javaslatot inditványoz, melyben *Pazmány* rektornak köszönetet szavaznak magatartásáért. Dr. *Harambasic* örömének ad kifejezést, hogy az összes ellenzéki horvátok találkoznak a külső ellenség támadásai elleni tiltakozásban és rosszaló kritikát gyakorol a kormány, valamint a községtanács többségének magatartása felett. Két határozati javaslatot inditványoz, a melyek közül az első helyesli az ellenzéki képviselőknek a kormánynál tett lépéseit és a községtanács kisebbségének inditványát, mig a második határozat felhivja az ország összes városait, egyesületeit és testületeit, hogy az elfogadott határozatokhoz hozzájáruljon. Az összes határozati javaslatokat elfogadták, mire a gyülést berekesztették. A rendet nem zavarták meg.

A románok passzivitása.

A képviselőválasztásoktól már csak nehány hét választ el bennünket s a románok lakta vidékeken már is eddig még soha nem észlelt érdeklődés mutatkozik az uj választások iránt. *Torontál, Arad, Szatmár, Kolozs, Alsófehér, Hunyad, Fogaras* vármegyékben a románság mindenképen a jelenlegi pártpolitikai alakulások szerint csatlakoznak egyik vagy másik csoporthoz. Bihar vármegyében a legerősebb volt kormánypárti kerületekben a román nép torkaszakadtából kiáltja: *éljen a haza, éljen a függetlenség, le a politikai szédelgőkkel, le az ámitókkal, le a népnyomoritókkal!*

Ezeket a szavakat a nép nem a büzös pálinka után áhitozva mondja, hanem megértvén a román politikusok eddigi ügyefogyottságát, belátván az ország jelenlegi helyzetét, örvendeztető igaz hazafisággal és erős meggyözödésből beszél. A román papok is a cselekvés terére léptek.

Mindenütt megmagyarázzák a népnek az 1899. évi XV. t.-cz. 176. §-át s felhivják a választókat, hogy a választásoknál az ország, a nép jóakaróira szavazzanak. A sokat kürtölt és ezerféle formában indokolt és kormentált passzivitás nagy része ezzel letünt a magyar politikai élet láthatáráról. A román nép következetesen járt el. Hivatott vezetői örökös hazugságokkal elcsavarták a fejét, mignem belejutott a leggyalázatosabb politikai zsibvásár tömkelegébe. A román nép szavaz s nem törödik többé meg nem érthető czélokat szolgáló román korifeusok alattomos politizálásával. A románok, a hol többségben vannak, maguk gyüléseznek, a hol kisebbségben vannak, ott a meglévő politikai pártokhoz csatlakoznak: kiki a maga meggyözödése szerint.

Ezeket a józan embereket akarják most ujból félrevezetni *Ratiuék*. A memorandumper hirhedt szereplői ugyanis gyülést tartottak Kolozsvártt, a melyben formulázták ama felhivásokat, a melyeket intézni szándékoznak a román néphez, hogy ez a román konferenciák eddigi határozataihoz képest tartózkodjék a választásokban való aktiv részvételtől. A nevezett kolozsvári konventikulumban részt vettek: Dr. *Lucaciu* Vaszile laczfalusi pap, ilyésfalvi *Pap* György nagybirtokos, a feloszlatott román nemzeti komité alelnöke, *Domide* Geraszim, *Mihályi* Tivadar, *Pop* István aradi ügyvéd, *Franku* Ámos kolozsvári ügyvéd, *Isacu* Aurél. ügyvéd, *Tripon* beszterczei ügyvéd és még három pap. A felsorolt román korifeusok ez alkalommal felhasználták az „Astra" kolozsvári román közmüvelődési egyesület közgyülését arra, hogy ténykedési ügykörükbe a román intelligenczia más hangadó faktorait is belevonják. A terv nem sikerült. Az alakoskodó vezérek békéltető politikai gyülése, a mely a küszöbön álló választásokkal foglalkozott, csaknem kudarczczal végződött. A románok egykori vezérei nem fognak és nem óhajtanak többé egy asztal mellett ülni *Ratiuekkal, Lukaciuékkal.* Hiába beszélnek ezek az imponáló egységről: a román nép megunta az érdekpolitika heczczeit és szabadon óhajt mozogni ezentul. *Lucaciuék* proklamálhatnak a mit akarnak: a proklamáczió ezentul csupán az egyéni meggyözödésüknek ad kifejezést.

Tudomásunk van arról is, hogy az emlitett korifeusok felhivásaira ugyancsak román nemzeti pártbeli emberek válaszolni fognak s meg fogják kérdezni a szájaskodó és népboldogitó Ratiuékot, hogy hét év óta hol voltak? Az a válasz, hogy azóta a *liga* zsebre vágott pénzén vásárolt kereveteken hevertek, csak felvilágositásul fog szolgálni!

Megjegyzendő, hogy a románok körében a választási terminus hirtelen módon történt közzététele nagy riadalmat okozott. A korifeusok szeptemberi választásokra nem számitottak s igy azokat most, mint rendesen, a maguk czéljaikra, az idő rövidsége miatt fel nem használhatják.

Választási mozgalmak.

(Az *Egyetértés* tudósitóitól.)

A tegnapi vasárnapot már ugyancsak felhasználták a képviselőjelöltek. Hangosak voltak a választókerületek az egész országban csaknem mindenütt. Sok helyen már programmbeszédek is hangzottak el. Röpiratokat, támogató leveleket olvasnak a városok és falvak lakói s néhány nap mulva már egészen kibontakozik a választási harcz.

A választási mozgalmakról ujabban a következő értesitést kaptuk:

A fővárosban.

A IX—X. kerületi *Springer-párt* vasárnap délelőtt alakult meg. Dr. *Hecht* Ernő inditványára öttagu végrehajtó bizottságot küldtek ki, *Czigler* Győző elnökléssel. A végrehajtó bizottság tagjai lettek: dr. *Bókay* Árpád, *Kiss* Ernő János, *Kurfürst* Miksa, *Gráf* József és *Schuller* Imre.

Az *elnök* felhivja az értekezletet, határozzon a jövendőbeli képviselő jelöltsége dolgában. (Felkiáltások: Eljen Springer Ferencz! Zajos éljenzés.) Igy tehát kimondhatom határozatilag, hogy a IX—X. kerületben most megalakult szabadelvü párt dr. Springer Ferencz ügyvédet kivánja képviselőjelöltül. (Zajos éljenzés.)

Kvintovics Lajos czipészmester, mint függetlenségi érzelmü választó kijelenti, hogy ő is örömmel támogatja Springer jelöltségét, de *csak olyan feltétellel, ha a leghatározottabban megigéri, hogy minden erejével az önálló vámterület kivivása mellett küzd.*

Az *elnök* tudatja a fölszólalóval, hogy reverzálist követelni nem lehet a jelölttől, de ha ez a kivánság teljesitését szóval megigéri, akkor ez föltétlenül kötelező reá nézve.

Ekkor megjelent *Springer* Ferencz s kijelentette, hogy örömmel és hálával fogadja a jelöltetését. A programmját más alkalommal fogja elmondani, de szükségesnek tartja, hogy a politikai álláspontjára vonatkozólag már most elmondjon egyet-mást.

Kijelenti, hogy előbbi pártállásával szemben a kormánynak s a kormány elnökének, *Széll* Kálmánnak (Éljenzés.) politikai irányát s a praktikus életben már is sikereket felmutató elveit magáévá teszi. (Éljenzés.)

Tiltakozik az ellen, mintha (a mint az ellenpártiak állitják) az ő részükről a választókhoz augusztus hónapban kiadott köriratból, *ellenzékieskedés volna kiolvasható.* Leplezett ellenzékieskedést senki sem akar itt üzni. A körirat csak azt hangoztatja, hogy a városi ügyekben nagyobb erélyesség szükséges s olyan vezetőség, a mely a közállapotok fölujitására, javitására képes. Kivánja Magyarország alkotmányának, közjogi és belkormányzati önállóságának a föntartását. A gazdasági és politikai függetlenségben látja alkotmányunk garanczióját és nemzeti létünk biztositását. Hogy a gazdasági helyzet megjavuljon, annak a biztositékát *az önálló vámterület megvalósitásában látja* (Hosszantartó telkes éljenzése, taps.) Ezektől az elfogla álláspontjától sohasem fog eltérni. Ez szóbeli reverzál a melyet meg nem tartana, mindenkor föllépheth ellene. Ohajtja, hogy győzedelmeskedjék mindenfelé az politika irányzat, a mely Széll Kálmán kormányra jutásával érvényesült s a közélet erkölcsi megtisztitását és fölfris itését czélozza. Az igazi szabadelvüség csak igy lesz biztositva. (Szünni nem akaró éljenzés.)

Minthogy *Kvintovics* Lajos ezek után is kijelentette, hogy ragaszkodik a függetlenségi elveihez s igy nem léphet be a Springer-pártba, Springer Ferencz ujból fölszólalt s bebizonyitotta, hogy ma ép ugy, mint 1896-ban is az önálló vámterület hive volt. Sőt, a midőn fölkérték, hogy lépjen be a szabadelvü pártba és megérlelődött benne annak a tudata, hogy a leghelyesebb politikai álláspont a 67-es alap elfogadása, akkor is kijelentette határozottan, hogy *az önálló vamterület mellett fog küzdeni.* Ha tehát ezt megtette azokkal szemben, a kik a legbizalmasabb körben kérték föl a szabadelvü pártba való lépésre, akkor bizonyára elég garanczián nyujthat a mai, nagy közönség előtt tett nyilatkozata.

A IX.—X. kerületben másik jelölés is volt: Tegnap délután nagyszámu választó közönség gyülekezett össze a kőbányai Martinovich-téren levő vendéglő termében. Az értekezletet *Hock* János kőbányai plébános nyitotta meg, kijelentve, hogy a czél: a szabadelvü párt megalakulása s jelölt állitása a képviselő választás alkalmára. Visszapillantást vet a legutóbbi parlamenti czikiusra. Az erőszak jegyében megfogamzott öt év előtti országgyülés — ugymond — oda jutott, hogy önmagától borzadt meg a törvényhozó testület s belátta, hogy az országra nézve hasznos munkát nem teljesithet. Ezt a bünökben fogamzott kormányt a saját eszközével, az erőszakkal távolitották el. De tekintsük mindezt immár lidérez nyomásos álomnak. Elmult, mert szerencsére a magyar hazának mindig voltak és vannak férfiai, a kik a legnagyobb veszedelemből is megmentük. Ilyen az a vezér is, a ki a nagy magyar közéletben fordulatot jelez: *Széll* Kálmán. (Hosszantartó éljenzés.) Ő a jog, a közéleti tisztaság és az igazság embere. Szálljon igéve lett az ő hármas jelszava. És ha nem is fogja teljesen elérni a magé elé tüzött ideált, de a szereplése haladást jelent a kormányzat erkölcsi tisztaságának állandositásában. Ebben a kerületben lehetnek politikai ellentékek, de abban mindenki egyetért, hogy Magyarországnak olyan becsületes kormány kell, a mely az országot gazdaságilag megerősitse s erkölcsileg megtisztitsa. Ebben a hitben megerősödve, majd olyan erőteljes nemzedék növekedik föl, a mely kivivhatja Magyarország teljes önállóságát. (Éljenzés. Taps.) Állást foglalunk tehát az uj kormányzati rendszer mellett. A párt megalakulását kimondva, elnökül ajánlja *Földváry* Imrét. (Éljenzés.)

Hock János aztán előadta, hogy az a kivánságuk, hogy *Horánszky* Nándor vállalja el itt a jelöltséget, nem teljesülhetett, mert Horánszky azt a kerületet, a mely eddig hü volt hozzá, nem akarja elhagyni. Ezt a gyöngédséget méltányolni kell s igy más jelöltről szükséges gondoskodni. (Zajos felkiáltások: Éljen *Hock* János jelöltünk!)

Saly Károly szép beszédben *Hock* Jánost ajánlotta jelöltül, a mit nagy lelkesedéssel, egyhangulag tett magáévá a gyülés.

Hock Jánost küldöttség hivta vissza s ő aztán lelkesült beszédben vázolta a képviselő kötelességeit. Igyekezni fog teljes erővel arra, hogy mindig a lelkiismerete sugalatát kövesse. Ha megválasztják, az utja az lesz, hogy keresse az igazságot. Kéri a választókat, hogy a most megnyilatkozott lkesedésüket ezentul is ápolják. (Hosszantartó éljenzés. Taps.)

Végül megválasztották a párt végrehajtó-bizottságát s üdvözlő táviratot intéztek *Széll* Kál miniszterelnökhöz és *Podmaniczky* ügyes

Hock János a közelebbi napok gyikén mondja el a programmbeszédét.

A vidéken.

Czegléd. Az itteni függetlenségi ü esuth-párt tegnap délelőtt *egyhangulag Kossuth Ferenczet jelölte képviselőnek.*

A **szilágy-somlyói** választókerület 48-as és függetlenségi pártjának végrehajtó bizottsága e hó 6-án a városi szállodában zárt ülésben tárgyalta *Ugron* Gábornak, a választókerület országgyülési képviselőjének levelét, melyben az ellene inditott hajszát s anyagi tönkretételére irányzott szándékot és ezenfelül gyöngélkedő egészségi állapotát is hozva fel okul, kijelenti, hogy *a jövő országgyülésre a jelöltséget el nem fogadja*, mert erős elhatározása *a politikai küzdtérről való visszavonulás.* A választmány sajnálattal vette tudomásul e kijelentést s egyhangulag elhatározta, hogy küldöttség utján megkisérli Ugront emez elhatározásának megmásitására és a képviselőjelöltség elfogadásának rábirására. A küldöttséget nyomban meg is választották és utasitották, hogy arra az esetre, ha Ugron elhatározása mellett megmaradna, a jelöltséget báró *Prónay* Dezsőnek ajánlják fel és illetőleg annak elfogadására kérjék fel, kit utódjául maga Ugron is levelében melegen ajánl. Eddig a szabadelvü párt jelöltet nem állitott.

Szarvason a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt szeptember 8-án tartotta képviselőjelölő gyülését a függetlenségi pártkör helyiségében. A kerület szine-java, mintegy 400 ember jelent ott meg és egyhangulag, óriási lelkesedéssel *Draskóczy* László gömörmegyei földbirtokost jelölték, ki a pártnak a tavalyi időközi választáskor is képviselőjelöltje volt. Az országos függetlenségi párt részéről *Török* Gyula orsz. képviselő volt jelen és a szarvasi függetlenségi pártot a központ legmelegebb erkölcsi támogatásáról biztositotta. Gyülés után a délutáni vonattal 20 tagu küldöttség indult a Budapesten időző *Draskóczy* Lászlóhoz s a párt nevében a kerület képviselőjelöltjévé kérte fel őt. *Draskóczy* a jelöltséget elfogadta s programmbeszédét a közeli napokban fogja megtartani. A kormánypárt szintén szeptember 8-án tartotta Szarvason jelölő gyülését és dr. *Kreosmarik* János főszolgabirót jelölte, minthogy gróf *Bolza* Géza, a jelenlegi képviselő, nem reflektál a mandátumra. Szarvason biztosra veszik, hogy Draskóczy László győzni fog.

Az orczyfalvai választókerülethen (Temesmegye) Blaskovic Ferencz pap képviselővel szemben a választók *Bessenye* Ferencz t képviselő jelölték, a ki csak nemrégiben lépett ki szabadelvü pártból. Igy Blaskovicsnak nagyon erős k lelme lesz, sőt sokan a kerületben biztosra veszik bukását A választói többsége előtt Blaskovics működése és személye ellenszenves. Mikor napokban ingán Blaskovics megjelent — bár fogadását erősen előkészitették — a választók fogadására meg sem jelentek, egyedül Vadász esperes-plébános, mint paptársa és Schäffer községi jegyző jelentek meg tiszteleni nála. A bolgár választók a község főterén csoportokba verődve tárgyaltak s midőn Blaskovics arra hajtott, nem is üdvözölték, sőt voltak, kik tüntetőleg hátat fordítottak neki. A bolgár választók egy része *Csintalan* József plébános mellett van, ki Ugron-párti programmal szándékozik fellépni. Ebben a kevületben minden valószinüség szerint Bessenyei Ferencz győz, a ki itt nagy népszerüségnek örvend.

Egerben a szabadelvü párti választók tegnap értekezletet tartottak s dr. *Sötét* Sándor ajánlatára *Lukács* László pénzügyminisztert jelölték képviselőnek. Itt az ellenzék is gyülésezett s elhatározták, hogy *Szederkényi* Nándort léptetik fel, a ki e hó 15-én tartja programmbeszédjét.

Magyar-Igenben az erdélyi hegyalja községeinek választói gyültek össze s küldöttség utján hivták körükbe Wernert, hogy beszámolóját meghallgassák A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után *Vadady* Gergely nagybirtokos és *Sántha* János r. kath. lelkész ajánlatára a szabadelvü pártnak nemzetiségi különbség nélkül összegyült választói ujra Werner Gyulát jelölték.

Ugrán gróf *Tisza* István e hó 15-én fog választói előtt megjelenni, hogy programmbeszédét elmondja.

A **csákovai** választókerület tegnapi szabadelvü párti alakuló és jelölő értekezletén *Ujházy* elnök lemondására báró *Radasich* Györgyöt kiáltotta ki elnöknek, a ki előzetes kandidálás nélkül *Mayer* Károlyt programmbeszédre hivatta meg. Erre *Kohn* Rezső ügyvéd végrehajtó bizottsági tag kijelentette a maga és elvtársai nevében, hogy nem kandidált egyén programmbeszédjén részt nem vehet és *Schäfer* Dezső dettai nagybirtokost kiáltotta ki a maga és elvtársai nevében szintén szabadelvü párti jelöltnek, mire Schäfer nagyszámu párthivei óriási éljenzéssel, élükön *Sziklay* György királyi főjegyzővel eltávoztak.

Sopron: A radikális párt *Fabiny* Teofil ellen *Kasics* Pétert, a kis-martoni kerületben *Bolgár* Ferencz ellen *Ullein* József müépitész, iparkamarai elnököt; a nagy-martoni kerületben *Degen* Gusztáv ellen *Kirchknopf* Mihály ágfalvai földmivest lépteti fel.

Várna: *Roszival* István prépostkanonok nyilt levélben tudatta a várnai kerület választóival, hogy más téren való nagymérvü elfoglaltsága miatt többé mandátumot nem vállal. A kisuca-ujhely-várnai választókerület szabadelvü párti választói ennélfogva a 10-én tartandó értekezletükön *Haydin* Imrét fogják jelölni

Vág-Besztercze: *Zsámbokréthy* Emil a kerület országgyülési képviselője 9-én tartja meg Vág-Beszterczén beszámolóját. A kerület szabadelvüpárti választói ismét neki ajánlják fel a jelöltséget.

A **tapolczai** szabadelvü párt tegnapi jelölő gyülésén *Hertelendy* Ferencz, a kerület eddigi képviselője elmondotta beszámoló beszédét, a mely után a gyülés ujból Hertelendyt jelölte képviselőnek. Hertelendy nyomban elmondta programmbeszédét.

A **rigyiczai** kerületben *Latinovits* Pálnak alig lesz ellenjelöltje.

Bács-Almáson *Latinovits* Géza ellen *Tamássy* budapesti iparos lép fel szocializsta programmal, minden kilátás nélkül.

Ó-Kanizsán *Lovászy* Márton Ugron-párti ellen *Piukovich* Elemért jelölték szabadelvü programmal.

A **kecskeméti** szabadelvü párt jelöltje a felső kerületben dr. *Szeless* József pártelnököt, az alsó kerületben pedig dr. *Nagy* Mihályt, a ki ugyanez alkalommal tartotta beszédét. Báró *Kaas* Ivor a felső kerület néppárti jelöltje tegnap tartotta meg programmbeszédét; az alsó kerület függetlenségi, Kossuth-párti jelölte, *Rapcsányi* István fővárosi tanár szintén tegnap mondotta el programmbeszédét. Dr. *Kovács* Pál, dr. *Horváth* Ádám és *Rakovszky* István pedig jövő vasárnap tartják programmbeszédüket.

Balassa-Gyarmaton *Hanzély* Gyula szabadelvü párti jelölt tegnap mondotta el nagyszámu választó előtt programmbeszédét, melyben *Széll* Kálmán miniszterelnök hivének vallotta magát.

Lőcsén dr. *Hertelendy* László szabadelvüpárti képviselőjelölt tegnap mondotta el programmbeszédét. A közgazdasági téren a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeinek harmónikus fejlesztését óhajtja és különösen a kisiparosok támogatását tartja szükségesnek.

Gyulafehérváron *Mohay* Bándor tegnap tartotta meg képviselő beszámolóját, melynek befejezése után a szabadelvü párt ujból megalakult és Mohayt jelölte képviselőjének.

Szocziálisia programmbeszédek Az ujjá szervezett szocziáldemokrata-pártnak tegnap három képviselőjelölt tagja tartott programmbeszédet és pedig *Aradon Poór* Árpád, *Uj-Aradon Gerster* Armin, végül *Csongradon Vig* Sándor.

*

Arczképes választási tollak és zászlók a «Victoria» zászló-gyárnál (VI., Andrássy-ut 1) jól és olcsón kaphatók. — Vidéki megbizottak kerestetnek.

Mac Kinley.

— Az *Egyetértés* táviratai. —

Buffaló, szept. 8.

Mac Kinley elnök tegnap estig nem vett magához táplálékot. Csak vizet adtak neki rövid időközökben. Az orvosok azt tarják, hogy a beteg elég erős és ez idő szerint nincs szüksége erősitő szerekre. Orvosságból csak egy gyüszünyi cseppeket adtak neki, hogy az érverést csillapitsák. A kabinet összes tagjai ideérkeztek, Hay államtitkár és Hong tengerészeti államtitkár kivételével: utóbbit ma várják. Azt a lehetőséget, hogy *Rossevelt* alelnöknek Mac Kinley betegsége alatt helyettes elnökként kell hivataloskodnia, tegnap nem kötelező módon megbeszélték. Az összes preczedens esetek ellene szólnak ennek. Ha váratlan események, vagy a külföldön komoly bonyodalmak be nem állanak, ugy azt az eshetőséget, hogy Rossevelt mint az elnök helyettese müködjék, messzefekvőnek tekintik.

Buffaló, szept. 8.

Mac Kinley elnök állapotáról ma reggel kiadott orvosi jelentés igy hagzik: Az elnöknek igen *jó éjszakája volt.* Ütér 122, hőmérsék 122·4, lélegzés 24.

Buffaló, szept. 8.

A délben kiadott orvosi jelentés konstatálja, hogy az elnök állapotában a legutóbbi jelentés kiadása óta *tartós volt a javulás* Érverés 128, hőmérsék 101.

Buffaló, szept. 7.

Délután fél 4 órakor a következő orvosi jelentést adták ki az elnök állapotáról: Az elnök folyton nyugodtan fekszik. Állapota semmiben sem változott rosszabbra. Ütér 140, hőmérsék 102, lélegzés 24. Az orvosok *attól tartanak, hogy mérgezés áll be a sebben* és figyelmüket az esetleges vérmérgezés első jeleire forditják. A golyó a hátizmokban fekszik. Az orvosok azt tartják, hogy a golyó ez időszerint csak másodsorban jön tekintetbe. A golyó lefelé menő irányban hatolt be, de sem a beleket, sem a vesét meg nem sértette. A tegnapi mütét majdnem egy óra hosszat tartott. A beleket azon a ponton történt bevágás által, a hol golyó behatolt, kivették és gondosan megvizsgálták.

Buffaló, szept. 7.

Az est folyamán a következő orvosi jelentéseket adták ki:

6 óra 30 perczkor. A legutóbbi orvosi jelentés óta *nincs rosszabbodás.* Ütér 130, hőmérsék 102·5, lélegzés 29.

8 óra 30 perczkor.

Állapot változatlan.

9 óra 30 perczkor. Ütér 132, hőmérsék 102·5, lélegzés 25. A kezelő orvosok egyike ma délben kijelentette, hogy ha 24 órán belül nem mutatkoznak vérmérgezés vagy hashártyagyuladás jelei, akkor az elnök felgyógyulásának kilátásait igen jóknak lehet tekinteni.

Mac Kinleyné ma rövid ideig az elnök betegágyánál időzött. Mind a ketten igen meg voltak indulva. Mac Kinley azt mondta:

— *Legyünk bátrak, ez mindkettőnkre nézve jobb lesz!*

Két orvos és két ápolónő állandóan a beteg mellett van. Minthogy minden izgalmat kerülni kell, csak igen kevés személyiséget bocsátanak a beteghez. Délután Mac Kinley folyékony táplálékot vett magához. *Edison* Newyorkból Cortelyon titkár kérésére egy Röngten-készüléket küldött ide. Dr. Holleben német nagykövet táviratilag adott kifejezést mély részvétének.

A merénylet egy szemtanuja azt mondja, hogy Czolgosz, midőn az elnökhöz közeledett, balkezét kézszoritásra nyujtotta és jobbját, mely ugy nézett ki, mintha kötelék volna rajta, csak akkor emelte lövésre, midőn közvetlenül Mac Kinley előtt állott.

Buffaló, szept. 8.

Egy ma *reggel 9 óra* után kiadott orvosi jelentés szerint, Mac Kinley az éjt jól töltötte. Állapota feljogosit arra a reményre, hogy mielőbb felgyógyul. Öntudata tiszta; az elnök nyugodt. A sebet fél 9 órakor bekötötték és kielégitő állapotban találták. Gyuladásnak nincs nyoma. Érverés 132, hőmérsék 102·5, lélegzés 24.

Newyork, szept. 8.

Mint a New-York Times jelenti Buffalóból, az orvosok felhatalmazták Rossewelt alelnököt, hogy értesitse *Proctor* és *Lodge* szenátorokat és más pártvezéreket, valamint Mac Kinley elnök barátait, hogy *az elnök fel fog gyógyulni.*

Washington, szept. 8.

A német császári pár Königsbergből a következő táviratot intézte Mac Kinley elnök nejéhez:

A férje ellen intézett merénylet felett elszörnyedve a császárné és én mélyen érzett szimpatiánkat és azt a reményünket fejezzük ki, hogy isten visszaadja Mac Kinley egészségét.

Bécs, szept. 8.

Mac Kinley elnök iránt élénk részvét mutatkozik. Délután az amerikai követség palotájában megjelent Kállay közös pénzügyminiszter, báró Spaun tengerészeti parancsnok, Kielmansegg helytartó és a diplomácziai kar, hogy az Egyesült-Államok diplomácziai képviselőjének kifejezzék benső részvétüket és a Mac Kinley elnök elleni merénylet felett érzett felháborodásukat.

Chicago, szept. 8.

Hat férfit és három nőt elfogtak, mert gyanu merült föl, hogy a Mac Kinley elnök elleni merényletben bünrészesség terheli őket. A délután tartott razzia alkalmával még három anarchistát fogtak el és számos anarchista-iratot foglaltak le.

New-York, szept. 8.

(Értéktőzsde.) Midőn a tőzsde megnyitásának jeléül leesett a kalapács, *a papirok egész özönét dobták realizálási czélokra a piaczra,* a mi $7^0/_0$-ig terjedő árfolyamhanyatlást okozott. A fő vasuti papirok a legjobban szenvedtek; a gabonavasutak, Pacific- és délnyugati vasut $5^0/_0$-on felül vesztettek. Hatalmas érdekcsoportok egyesültek azonban, hogy a piacznak támaszt nyujtsanak és a bankok által megindított közös akczióhoz képest pénzt kellő mennyiségben bocsátottak rendelkezésre, ugy, hogy az első izgalom után könnyebbülés kezdett mutatkozni. Az árak ismét lázasan emelkedtek és mielőtt még a tőzsde első órája elmult, a vezető papirok közül vagy egy tuczat $2—3^1/_2{}^0/_0$-al az első árfolyamok fölött álltak. Az üzlet hatalmas terjedelmet öltött; több ezernyi részvényből álló tételek gyorsan változtatták birtokosaikat. A támasz, melyet a piacz nyert, most már fedezésekre kényszeritette a baissiereket. A tőzsde magatartása azonban 11 órakor még bizonytalan volt, mert néhány papir ismél $2^0/_0$-kal az első árfolyam alatt állott, mig más értékek jól tartották magukat. Chicago, Milvaukee és Pennsylvánia $6^0/_0$-kal hanyatlott a megnyitási árfolyam alá. 11 óra után a piacz egy időre nyugodtabb lett, de a tartalékok feleslegének nagy csökkenése ujabb aggodalmat keltett, melynek következése heves eladások voltak, a miáltal az árak ismét leszoritattak a megnyitási árfolyam alá. Chicago, Milvaukee, Union és Adkinson mind $3^1/_2{}^0/_0$-kal, más vasutak több mint $3^0/_0$-kal estek. Néhány lázas emelkedés mutatkozott ugyan, a zárlat azonban szabálytalan volt és *minden téren sulyos veszteségeket mutatott.* Részvényforgalom 910.000 drb.

VIDÉK.

* **Az állami tisztviselők mozgalma.** *A beregszászi* áll. tisztviselők helyi bizottsága e hónap 4-én tartott gyülésében elhatározta, hogy a kongresszuson 11 tag által képviselteti magát, ezek: Arnold Sándor törvényszéki elnök, bizottsági elnök, Malonyay Gyula törvényszéki biró, Orlovszky István főgimnáziumi igazgató, Zaffiry István törvényszéki biró, Nemes József járásbiró, Lánczy Kálmán pénzügyi titkár, Vass Géza pénzügyi titkár, Makk Antal pénzügyi fogalmazó, Csutkay Béla pénzügyi fogalmazó, Papp József kir. főmérnök, Kosáry István áll. főgimn. tanár. A beregszászi áll. tisztviselők küldötteik által kérik, hogy 1. Az általános szolgálati szabályzat (pragmatika) megalkottassék. 2. A fizetések az osztrák áll. tisztviselők fizetésével s a lakáspénzek a katonatisztek lakáspénzilletményével egyenlő mértékre emeltessenek. 3. A nyugdij-törvény kedvezően módosittassék: a) a szolgálati idő tekintetében; b) az özvegyi nyugdij és a gyermeknevelési járulék tekintetében; c) a gyermeknevelési járulékban egyetlen gyermek is részesüljön; d) a nőtlen, hajadon tisztviselő eltemetői is kapjanak temetési járulékot. 4. Az 5 éves korpótlék behozassék, illetve az állami szolgálat minden ágában általánosittassék, vagyis minden tisztviselő, a ki fizetési osztályának legmagasabb fokozatát elérte és 5 év alatt — önhibáján kivül — magasabb fizetési osztályba tartozó állásba nem lép elő, 5 évenkint fizetésének 10 százalékáig terjedő, de a következő fizetési osztály legalsóbb fokozatában rendszeresitett fizetés háromnegyed részét meg nem haladó, a nyugdijba is beszámitandó fizetési pótlékot kapjon. — A kongresszus egyéb tanácskozási tárgyára vonatkozólag megbizta a kiküldötteket, hogy a helyi bizottság intenczióihoz hiven járjanak el.

EGYHAZ

Egyházmegyei választások. A *békés-bánáti* ev. ref. egyházmegye, mint tudósitónk jelenti, dr. *Baksa* Lajost és dr. *Szegedi* Kálmánt tanácsbirákká, *Szabolcska* Mihály temesvári lelkészt pedig jegyzővé választotta meg.

Püspökök pásztorlevele. A nagyváradi róm. kath. biboros püspök *Schlauch* Lőrincz, a napokban kiadott körlevelében a *Nagyváradon* tartandó jubileumi körmenetekről intézkedik. E szerint a jubileumi teljes bucsu elnyeréséhez tizenhat napon át végzendő hatvan templomlátogatás szükséges. Tekintettel azonban arra, hogy az Nagyváradon nem lehetséges, ezt helyettesiti három ünnep napon tartandó körmenetben való részvétel,

Az eperjesi görögkatholikus püspöknek, *Vályi* Jánosnak pásztorlevele a *sárosi* pánszláv mozgalommal és a szkizmatikus egyházbontó törekvésekkel foglalkozik, a melyeket Amerikából csempésztek át *Zemplénbe* és *Sárosba.* A magyar és rutén nyelven irt szózat nagy melegséggel inti a hivőket, hogy a hitben való állhatatosság mellett szeressék a magyar hazát. Hazaárulónak mondja azt, a ki pánszláv és hitellenes iratot olvas, terjeszt és a ki itt politikai czélzattal *görögkeleti* templomot akar épiteni.

Apáczák a nazarénusok között. *Bélfenyéren* s a szomszédos falvakban erősen hódit a nazarénus vallás. Öt évvel ezelőtt több mint száz család jelentette be a tenkei járás főszolgabirójához a felekezetnélküliséget. Azóta egyre nő a felekezeten kivül állók száma. Most *Bunyitay* Vincze, nagyváradi kanonok, apáczazárda épitését vette tervbe Bélfenyéren. Óvódát állit föl a hivek megnyerése czéljából. Három apácza fog a zárdában működni. Az épület fundamentumát már le is rakták. A *bélfenyéri* maroknyi katholikusság azonban mint tudósitónk jelenti, jobban óhajtotta volna a püspökségi közlegelő *horribilis arendajának* a leszállitását, mint az egyébként nemes czélokat szolgáló apáczazárdát.

UJDONSÁGOK.

— szept. 9.

— *Személyi hirek.* *Frigyes* főherczeg Pozsonyba érkezett. — Gróf *Széchenyi* Gyula, a király személye körüli miniszter a fővárosba érkezett. — *Zsilinszky* Mihály államtitkár visszatért szegedi utjáról a fővárosba. — *Szögyény-Marich* László berlini nagykövet tegnap a fővárosba érkezett és este megfordult a szabadelvü pártkörben.

— **A király Budapesten.** A király tegnapelőtt este a fővárosba érkezett. A fogadására megjelentek *Márkus* József főpolgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, *Sélley* Sándor miniszteri tanácsos, *Lachnit* állomásfőnök. Az udvari vonatot *Ludwig* Gyula, miniszteri tanácsos, a magyar államvasutak elnökigazgatója vezette. A király tegnap reggel nyolcz órakor a királyi vártemplomban csendes misét hallgatott, a melyet *Kanter* Károly apátplébános mondott. A király ezután visszavonult dolgozó-szobájába s az egész napot államügyek elintézésével töltötte.

— *Kossuth Ferencz betegsége.* Kossuth Ferencznek, a függetlenségi és 48-as párt beteg elnökének állapotában tartós javulás állott be. Izületi csuz okozta fájdalmai csökkentek s egyre jobban érzi magát. Házi orvosa, dr. Müller Kálmán egyetemi tanár mindazonáltal napjában többször meglátogatja a beteget.

— **A magyar királyi államvasuti tisztviselők közgyülése.** A vasuti és hajózási klub nagytermében tegnap délután tartották meg közgyülésüket az államvasutak tisztviselői, hogy a fizetésük felemelését, valamint a hivatalnokok czélszerübb minősitését czélzó s a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztendő memorandum megszövegezése dolgában határozzanak. Az országos főbizottság által szövegezett memorandum nem elégitette ki ugyanis a várakozást s ez okból egy 232-es bizottságot küldtek ki, a mely elkészülve munkájával, azt tegnap a közgyülés plénuma elé terjesztette. A közgyülést *Szmazsenta* Ernő elnök néhány szóval megnyitván, *Margulits* Kálmán előadó ismertette a 232-es bizottság müködését és az eszközölt módositásokat. Utána *Lukács* Aladár budapesti forgalmi főnökségi felügyelő emelt szót s bár a bizottság javaslataihoz hozzájárult, zajos tetszés között birálta a bizottság abbeli ténykedését, hogy a hivatalnoki kart kasztokra osztotta. A hivatalnoki karban *szellemi kasztot* nem ismer el, ott minden egyénnek *munkás embernek* kell lennie, mert különben sem az állam, sem a haza érdekében nem fejthettek volna ki oly áldásos tevékenységet, a melynek alapján helyzetük javitására mai lépésüket megtehették volna. Éles polemia támadt e beszéd nyomában, azonban *Szmazsenka* elnök nyugodt felszólalása és figyelmeztetése után a közgyülés egyhangulag elfogadta a 232-es bizottság javaslatait és elhatározta, hogy e tárgyban ez évi *deczember hó 5-én* ismét ülést tart. Kimondotta továbbá a közgyülés, hogy a memorandumot az *államvasutak elnöke* és a 232-es bizottság tisztukara fogja a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszteni. Miután köszönetet szavaztak az *elnök* és *Margulits*, valamint *Sós* Miklós jegyzőnek és a mozgalmat kezdeményező fiumei kartársaknak, a közgyülés véget ért.

= **Az anyagvizsgálók II. nemzetközi kongresszusa.** Az anyagvizsgálók nemzetközi kongresszusán résztvevő külföldi tudósok vasárnap délelőtt érkeztek fővárosunkba. A keleti pályaudvaron dr. *Ilosvay* Lajos müegyetemi rektor fogadta és szép beszéddel üdvözölte a külföldi vendégeket. Ezek nevében *Thalman* J. a kongresszus elnöke köszönte meg a szives fogadtatást, kifejezést adván a feletti örömének, hogy ez alkalommal Budapest a kongresszus helye. Majd hosszu kocsisorban a müegyetem elé vonultak, hol *Rejtő* Sándor müegyetemi tanár, mint a végrehajtó bizottság elnöke fogadta és kalauzolta őket. Innen mindegyik szállására ment. A nap folyamán körülsétáltak a vendégek a fővárosban, este ismerkedési estély volt, a kongresszus ma, hétfőn délelőtt kezdte meg tanácskozásait.

— *Rimler provokáltatta Ugront.* Dr. *Rimler* Gyula tegnap Budapestre érkezett s azonnal megbizta *Vándori* József fővárosi tanárt és dr. *Bauer* Gábort, hogy provokálják *Ugron* Gábort azokért a sértésekért, melyekkel Ugron őt parlamenti beszédjében és nyilatkozataiban illette. A segédek megjelentek Ugron lakásán, de mivel nem találták odahaza, Székelyudvarhelyre czimezve, expresz ajánlott levélben hozták tudomására Rimler kihivását, felszólitván, hogy segédeit három nap leforgása alatt jelentse be. Rimler állitólag azért vonja ilyen késön felelősségre Ugront, mert mostanáig emlékiratain dolgozott, melyben be fogja bizonyitani, hogy összes állitásai az ösmeretes franczia pénz ügyében igazak. Az emlékiratok kedden már magyar forditásban is megjelennek.

Rimler Gyula ur különben felkért bennünket a következő nyilatkozat közlésére:

A hazai és külföldi sajtóban a közelmultban megjelent nyilatkozataim kapcsán kötelességemnek tartom — *a nagy franczia-orosz-magyar-osztrák ügy* fontosságánál fogva, de csekély személyem iránti tekintetből is — jelezni, hogy munkámat immár magyar nyelvre is leforditottam és az *Ugron Gábor képviselő ur leveleivel* együtt e hét folyamán meg fog jelenni.

Egyuttal Ugron Gábort, az ellenem nyilvánosan intézett rágalmak miatt, dr. *Bauer* Gábor ügyvéd és *Vandory* József tanár, tartalékos honvédhuszár-főhadnagy ur által, mint segédeim által, a mai napon kihivattam. Budapesten, 1901 szeptember 8-án. *Dr. Rimler Gyula*, cs. és kir. ny. udvari és miniszteri titkár.»

— **Választási mozgalom a müegyetemen.** A müegyetemi kör elnökségéért való küzdelemben elsőnek a müegyetemi reformpárt bontott zászlót. Programmját tegnap kezdette el hirdetni hatalmas vörös falragaszokon. Egyetlen jeligéje — ugymond — a munka, mert csak ezáltal válhat a müegyetemi kör azzá, a mivé lennie kell. Dolgozni akar a párt és jóvátenni a multnak tementelen mulasztását és hibáit. Reformálni akarja az ifjusági közéletet. Összefüzni közös törekvésre, egyesitett munkára a müegyetem hallgatóságát, melynek egyes részeit eddig, sajnos, évről-évre élesebb ellentétek választották el egymástól. Tömörülésre hivja föl a müegyetemi ifjuságot most, a mikor itt van az uj müegyetem alapkőletétele és itt a fővárosban tartandó nemzetközi diák kongresszus. A reformpárt elnökjelöltje *Kolozsváry Kiss* Ferencz. A pártiroda a Fiume kávéház fölött az I. emeleti rajzteremben van.

— *Az isaszegi harczi emlék.* Az isaszegi csatatéren 1849 április 6-án hősi halált halt honvédek sirja fölé a nemzeti kegyelet szép emlékszobrot emelt. Az emléket tegnap leleplezték le nagy közönség jelenlétében. Az ünnepen, melyen a fővárosból is számosan résztvettek, a következőkép folyt le: A budapesti „Törekvés“ dalosköre elénekelte a Himnuszt, mely után Szeyvarth a müegyetemi kör elnöke megnyitó beszédet mondott. Ifj. Bisotka Gábor egyetemi hallgató elszavalta a „Talpra magyar“-t, mely után Marcsányi István ünnepi beszéde alatt lehullott a szoborról a lepel. Majd Illyés Bálint országgyülési képviselő szavalta el remek ódáját, nagy hatást keltve. A gyönyörü költeményből közüljük a következő szép részletet:

Mesés idők! midőn a játszi gyermek
Játékszerén harczi fegyvert cserélt . . .
S a menyasszony letépte hő kebléről
S csatába küldé drága jegyesét . . .
Midőn a férfisziv *csak egyre* lángolt
S ha áldozék, csak *ennek* áldoza . . .
És egy imádság zeagett minden ajkon:
A szabadság és a haza! . . .

E szent imával mentek ök csatába,
S ezzel szedék a győzelem-babért,
Ezzel hajtották fejök a halálra,
Mondván: „oly édes halni a honért!
S hogy véröket a haza-föld beitta:
Áldottabb lett, — mint a Kálvária,
Hol önmagát feláldozá a népért,
Istennek választott fia! . . .

Áldoztak ök is! . . . Oh legyen hát áldva
Hülö poruk, s emlékök itt alatt! . . .
Ti honleányok! hintsetek virágot
Sirjokra! s esküdjetek honfiak:
Hogy élni, halni fogtok a hazáért!
S miért ök éltök zálogul adták:
Virulni fog örökké sirjokon, a
Legszebb virág: *a szabadság!*

A közönség perczekig tapsolt a szerzőnek. A magyar ifjuság háláját Hencz Károly az E. K. elnöke tolmácsolta. A szoborátadó beszéd után Török Gábor tartott záróbeszédet. Az ünnepség után banket volt.

— **A pattersoni anarchisták.** A buffalói merénylet az egész világ figyelmét odatereli ismételten az amerikai anarchistákra, a kiknek főfészkük, ugyszólván igazi góczpontjuk — Patterson. A tettek propagandájának melegágya van ebben a hatalmas gyári városban, ahol a világ tájáról összekerült számtalan ezernyi munkás között, bőven akad követője az anarchia eszméjének. A pattersoni anarchisták élő és halott fölött itélkeznek és az utolsó évek királygyilkosságainak szálai is majdnem kivétel nélkül Pattersonba vezethetnek vissza, mint az anarchia leghálásabb talajára. Pattersonban ugyanis százszámra laknak a szélrózsa minden irányából egybegyült anarchisták, a kik ott határozzák el, hogy ki legyen a szuverének közül az ujabb áldozat és kisorsolják a tett elkövetőjét. A pattersoni anarchistáknak fényes klubjok is van, melyről a «Temps» ezeket irja: Patterson különösen 1886 óta, tehát az olaszok tömeges kivándorlása után indult fejlődésnek és alig egy évtized alatt jelentős ipari központjává lett nagyterjedelmü vidékének. Majd később, az 1893 évi szicziliai zavargások nyomán, az olasz népnek az ujvilágba való minderősebb özönlése idejében, számos forradalmár került Pattersonba, a kik közül nem egy nyiltan vallotta magát az anarchia követőjének. Itt azután tömörültek is és egy *Dumas* nevü negyven éves franczját tettek meg vezetőjüknek, a ki rokonszenves és müvelt ember volt, de fanatikus hive volt a tulzásba vitt anarchiának. Egyesületet alapitottak, melynek neve «szocziális kérdések egylete» volt és már ekkor világszerte szervezték az anarchiának áldatlan dolgát. Igy lett később az anarchisták központjává Patterson, az óriási gyárváros. A pattersoni anarchisták száma különösen két év előt, királynénk meggyilkolása után szaporodott fel, a mikor igen sok európai anarchista keresett menedéket az anarchia hazájában, Pattersonban. Még inkább *Umbertó* halála után, a mikor a leghirhedtebb olasz anarchista, *Ciancabilla* is kimenekült a pattersoni kolóniára. Ez a neves anarchista részese volt a monzai királygyilkosságnak is, de világos bizonyitékot alig tudtak felhozni ellene és különben is idejében elillant a tengeren tulra. Ciancabilla, a ki alapjában nagy müveltséggel bir és római főiskolákat látogatott — kezdetben szoczialista volt és egy bolognai szerkesztője révén lett anarchistává. A pattersoni anarchista világban is előkelő szerep jutott Ciancabillának, a ki mozgató rugója lett a klubnak és saját sajtója révén ujjá szervezte az anarchista-szövetkezést. 1899-ben egy nem kevésbbé hirhedt társa került ki Pattersonba, *Malatesta* Ferencz Xavér, a kit az európai rendőrség neves anarchistának ismert és a kivel együtt mozgalmassá tették az anarchisták összességét. A klubnak két lapja is van, a «Questione Sociale» és a «L'Aurora». Az anarchisták egyesületének mintegy 200 tagja van, a kik közt számos hirhedt anarchista van.

A klub tagjainak legnagyobb kontigensét olaszok, piemonti munkások teszik, a kik általánosságban józan és hasznavehető munkások, a kik egyáltalában nem élnek itallal és életük a munka és a klub között oszlik meg. Az anarchia követői minden este összejönnek és vitaestélyeken kivül szinielőadásokat is rendeznek házi szinpadjukon, a melyekben a királygyilkosságokat glorifikálják. Mostanában az olasz király gyilkosságát tárgyaló darab a legaktuálisabb, melyben a tett propagandájának követői maguk játszák a főbb szerepeket. Olaszországból a levelek Dumas pártvezér czimére érkeznek és ezeken egy turini fényképész szerepel feladóként. A föld minden részébe elvezetnek összeköttetéseik szálai és postaküldeményeik jelentékenyek. Különösen Firenzéből és Massa-Carrarából kapnak teméntelen levelet. A klub minden hónapban kétszer nyilvános estélyeket rendez, a melyen az anarchián kivül állók köréből is sokan vesznek részt. Az anarchisták hivatalos közlönye mintegy 15.000 példányban angol, olasz és spanyol nyelven jelenik meg. Az amerikai anarchisták fészkelődését eddig nyugodtan nézte az Egyesült-Államok államkormányzata, azonban a monzai királygyilkosság után szigorubb intézkedéseket tett *Hay* államtitkár és különösen Patterson és Hobolzen anarchista fészkeire irányitotta az amerikai rendőrség figyelmét. A buffalói merénylet ujból aktualitást ád az anarchisták elleni védekezésnek és bizonyos, hogy ezek után a washingtoni fehérházban fokozottabb érdeklődést fognak tanusitani az anarchia térfoglalása és szabad propagálása ellen.

— *Bankó-gyártás a börtönben.* Operette-be illő dolognak jöttek a nyomára nemrég a philadelphiai Moynmenning fogházban. Három év előtt történt, hogy két rajzolót, névszerint Arthur *Taylor*-t és Baldwin *Bredell*-t helyeztek zár alá ebben a börtönben, mert reájuk bizonyult, hogy hamis postabélyegeket gyártottak és íme, most kitünik, hogy a két fogoly a börtönben még hasznosabban tudta felhasználni az idejét. Fogságuk ideje alatt azt csinálták, hogy bankót hamisitottak, még pedig husz dolláros bankjegyeket is jó nagy számban, a miket azután látogatóik utján forgalomba hozták. Az eset annál botrányosabb szinben tünteti fel a fogházban uralkodó állapotokat, hogy a bankó-gyártáshoz szükséges készüléket már 1899 telén megszerezték, ugy, hogy a gyártás több mint két teljes esztendőn át folyamatban volt. Igazán ez a börtön is kedélyes egy kis fogház lehet.

— **Gyilkosság egy leány miatt.** A Szegeddel szomszédos Gyála községben gyilkosság történt tegnap, a mikor a tiszai töltésen egy legény kioltotta legénytársának az életét, mert az sértően nyilatkozott egy gyálai leányról, a kinek a legény kedvese volt. A két legény, *Manity* Visa és *Nedelkov* Miló, reggel a gyálai töltésen őrizték a birka nyáját, a mikor szóba került közöttük egy gyálai leány, a ki iránt mindketten érdeklődtek. Nedelkov e közben eldicsekedett, hogy a leány hozzátartozói neki szánták és a leány sem idegenkedik töle. Manity erre kijelentette, hogy a leány öt szereti és Nedelkov hiába töri magát utána. Manity gunyos hangja annyira felháboritotta Nedelkovot, hogy ez kitörő haraggal szidalmazta a leányt.

— Megmutatom, hogy azért sem lesztek egy pár!

— Mit teszel? — kérdezte Manity.

— Elpusztitom a leányt.

Nedelkov később becsmérlően nyilatkozott a leányról, mire Manity bottal rohant rá és agyba-főbe verte, mindaddig, mig Nedelkov Miló véres fővel bukott a földre és kiszenvedett. Manityot a csendőrök letartóztatták. A biróság tegnap volt kint a szőregi határban, hogy az esetről jegyzőkönyvet vegyen föl.

— **Elhalasztott huzás.** A szatmári gör. kath. egyház tudatja velünk, miszerint az épitendő uj templomának javára rendezendő tárgysorsjáték 1901. év szeptember 12. napjára kitüzött huzása, — a mennyiben a sorsjegyek kellő számban nem voltak elárusithatók, a pénzügyminiszter 60027/1901. sz. rendelete alapján — 1902. évi márczius hó 3-ik napjára halasztatott el. Sorsjegyek darabonként egy koronájával kaphatók Szatmáron, a kezelőségi irodában (görög kath. plébánia), valamint a megbizott elárusitóknál. A sorsjegy kezelőség bárkinek szivesen küld sorsjegyeket, a pénz előleges beküldése ellenében.

— **Egy mérnök balesete.** Titelről táviratozzák: *Sas* főmérnököt, a Bega-csatorna zsilipépitéseinek itteni vezetőjét, sulyos baleset érte. Egy reá esett czölöp leteritette és kezét-lábát eltörte.

— *Pestis-gyanu Fiuméban.* Fiuméból táviratozzák: A városi bakteriológus, a ki a szeptember 2-án a kórházban elhunyt *Gmunsztich* József hetvenöt éves matróz tüdejéből kivett materiával baczillus-tenyésztési és házi nyulakon beoltási kisérleteket végzett, tegnap azt jelentette a polgármesternek, hogy *gyanus baczillusokat talált,* ugy a tenyésztési anyagban, mint a beoltás következtében elhullott két házi nyulban. A podeszta délben összehivta az egészségügyi tanácsot, a mely elhatározta, hogy a közkórházat, hol a gyanus beteg meghalt, egyelőre teljesen elzárják a külvilágtól a szomszédos szegények házával együtt, a honvédek elszállásolási kaszárnyájában ideiglenes kórházat rendeznek be a fölmerülő sulyosabb betegek számára. A bakteriológus véleményének felülbirálatára és annak megállapitására, hogy azok a baczillusok, a melyeknek beoltása a házi nyulak elhullását okozta, pestisbaczillusoknak bizonyulnak-e, táviratilag *Fiuméba hivták Pertik egyetemi tanárt,* a ki holnap érkezik oda. A tett intézkedésekről távirati jelentés ment a miniszterelnökhöz. Tekintve, hogy Giusztich augusztus 26-án érkezett Fiuméba Port-Saidból és azóta egyetlen gyanus megbetegedés sem fordult elő, a járványveszedelem még azon esetben is nagyon csökkentnek tekinthető, ha a talált baczillusok tényleg pestis-jellegüeknek bizonyulnának.

— **Német drámairók jövedelme.** Egy berlini szinházi kimutatás vajmi irigylésre méltó adatokkal szolgál arra nézve, hogy mennyi jövedelme volt a mult szinházi évben Németország két legdivatosabb drámairójának: *Hauptmann* Gerhartnak és *Sudermann* Hermannak. E kimutatásban Hauptmann három darabbal szerepel, melyek a következők: «A takácsok», «Az elsülyedt harang» és «Henschel fuvaros». A szinház jegybevétele e három darab után közel 1,200.000 márka volt, a miben «A takácsok» 475.000, «Az elsülyedt harang» 450.000, «Henschel fuvaros» pedig 246.000 márkával szerepel. E bevételekből Hauptmann tiz hónap alatt 180.000 márkát kapott. Ennyi tributumot fizetett neki csak Berlin. Hogy más városok és a külföld miként adózott, arról nem szól a krónika. Sudermann két darabbal szerepel a kimutatásban: a «Morituri»-val és «Johannes»-szel. A két darabbal elért jegybevétel 515.000 márkát tesz ki, a miből Sudermannak 51.000 márka jutott. Vajjon álmodott-e ilyet Schiller?

— **A fejedelem czigányprimása.** *Ferdinánd* bolgár fejedelem a minap Koritnyiczán tartózkodott, a hol a lévai czigánybanda rövidesen megnyerte a fejedelem tetszését. Az ebéd alatt meghallotta *Lakatos* Sándor czigányprimás muzsikáját és ez annyira megtetszett neki, hogy este magához hivatta és szebbnél-szebb nótákat huzatott vele. Különösen tetszettek neki a régi, bus magyar nóták, a melyek mellett a fejedelem órákig elmélázott s elragadtatva mondogatta, hogy nincs szebb zene a magyar nótánál. A mulatság végével a fejedelem megajándékozta a czigányokat és megigérte a czigányprimásnak, hogy a lévai banda muzsikájára élvezettel fog visszagondolni.

— **Kiderült bünteny.** Egy három év előtt elkövetett bünteny derült ki mostanában a vasmegyei Nagymákfa községben. *Csupor* Imre nagymákfai lakost ugyanis még 1898 deczember hó 26-án lakóházának istállójában felakasztva találták. A jelek akkoriban arra mutattak, hogy Csupor öngyilkos lett. El is temették és napirendre tértek az eset fölött. Most, három év mulva azonban szárnyra kelt a faluban a hir, hogy Csupor nem önként vált meg az élettől, hanem meggyilkolták. A csendőrség a szállingó hirekre felvette a nyomozás fonalát és annak során Csupor Imre özvegyét és *Markus* Mária nagymákfai javasasszonyt letartóztatta. Csupor Imre részeges és házsártos ember volt és nejével nem a legjobb lábon élt. 1898 deczember 26-án részegen botorkált haza s teljesen önkivületlen állapotban tért pihenni. Csuporné panaszkodott az épen akkor ott volt Márkus Máriának s kikérte annak tanácsát, hogy mit csináljanak az emberrel.

— Fojtsuk meg a bitangot! — adta meg a rövid választ Markus Mária.

Csuporné menten kötelet is hozott. A kötelet Márkus Mária illesztette a férj nyakára, mig ő az ura fejét tartotta. Csupor Imre még az éjjel kiszenvedett. Mikor már halott volt, a két asszony kivonszolta az istállóba és ott egy kampós szögre felakasztották. Kis vártatra aztán Csuporné átment szomszédjóhoz, *Dala* Györgyhöz, és kérte azt, hogy segitsen néki megkeresni az urát. Sok keresés után végre bevezette Dalát az istállóba, a hol meg is találták Csupor Imrét holtan. Csuporné a csendőrség előtt töredelmesen bevallotta bünét; Markus Mária is beismerésben van és azzal indokolja bünrészességét, hogy Csuporné egy malaczot igért neki, ha segédkezik abban, hogy az urát eltehessék láb alól. A két bünös most a vasvári járásbiróság börtönében ül.

— **Betörés egy bankba.** Lembergből táviratozzák: A Jonars M. bankházba, a melynek irodája a Grand Hotel földszintjén, a belváros egyik főutczájában van, tegnap éjjel a pinczéből betörtek. A tüzmentes szekrények egyikét felfeszitették és értékpapirokat, szelvényeket, sorsjegyeket és készpénzt összesen 80.000 korona értékben raboltak. A többi pénzszekrények sértetlenek maradtak. A rendőrség széleskörü intézkedéseket tett a tettesek kinyomozására.

— **Öngyilkos megyei tisztviselő.** Nagy-Enyeden nagy részvétet keltett *Gidófalvy* Ödön vármegyei pénztári ellenőr öngyilkossága. Gidófalvy, a ki fiatal ember volt még, halántékon lőtte magát és rögtön meghalt. Hogy mi birta tette elkövetésére, nem tudják, mert egyetlen sornyi irást sem hagyott hátra. Valószinüleg szerelmi bánata kergette a halálba és az is, hogy gyakran pénzzavarral küzdött. A megyei pénztárnál viselt állásával nem függ össze Gidófalvy tragikus halála, mert a négy nap előtt tüzetesen megvizsgált pénztárt a bizottság teljesen rendben találta.

= **Betörés.** Tegnap délután álkulcscsal felnyitották *Véber* György hentesmester Zsigmond-utcza 28. szám alatti üzletét és onnan 36—40 korona készpénzt elloptak. A rendőrség nyomozza a betörőket.

= **Tolvaj inas.** *Stein* Pál Adolf, fővárosi háztulajdonos most érkezett meg birtokáról József-tér 12. szám alatti lakásába. Itt kellemetlen meglepetés várt reá. Inasa, *Nyomarkai* János, akire a lakását bizta, eltünt. Vele együtt eltünt 6000 koronát érő ezüst evőkészlete. A háziur azonnal feljelentést tett a rendőrségen, a mely a nyomozás során megállapitotta, hogy a tolvaj inas elzálogositotta az ezüstnemüt, s az igy szerzett pénzen Amerikába szökött. Az ezüstnemükért 2000 korona kölcsönt kapott, s mint egy Amerikából küldött képeslevelezőlapon irja, a pénzből jól él az uj világban.

= **Körözött sikkasztó.** A frankfurti rendőrség táviratban értesitette a főkapitányságot, hogy *Wendland* Albert 39 éves kereskedő 50 ezer márka elsikkasztása után megszökött. Vele ment *Deunig* Emma, a ki a sikkasztónak kedvese volt. A sikkasztó letartóztatója számára 1000 korona jutalmat tüztek ki.

= **Az életunt gyógyszerész.** *Bárányi* Elek gyógyszerész morfiummal megmérgezte magát a minap a Garay-tér 11. szám alatti lakásán. A szerencsétlen embert a Rókus-kórházba szállitották, a hol az éjszaka kiszenvedett.

= **Linhart Vilmos** festőt ajánljuk arczképek, szent képek, régi képek javitására; müteremében VIII., Hunyadi-utcza 27. készülnek nemesi és családi czimerek, szinházi díszletek és costume képek.

= **Választási zászlók és czikkek** a legolcsóbban a *«Hunyadi zászlógyárban»* szerezhetők be VIII., Hunyadi-utcza 27.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A debreczeni szinházról.** *Komjáthy* János, kinek két forum: a szinügyi bizottság és a városi tanács odaitélte már a debreczeni szinház igazgatását a jövő cziklusra, most beadta lemondását és *visszalép.* Azt hiszik, hogy Komjáthy a pozsony-sopron-kerületi szinházak igazgatója lesz.

— **Az Uránia Győrött.** Az Uránia tudományos szinház igazgatója, Szana Tamás értesitette a győrieket, hogy az Uránia jövő héten kedden, szerdán és csütörtökön tartja meg előadásait.

— **Karfelvétel a népszinházban.** A népszinház igazgatósága a férfi- és női kar kiegészitése végett szerdán, e hó 11-én délután 3 órakor karfelvételi próbát tart. A próbaéneklésre jelentkezni lehet már holnaptól fogva a szinházépületében, hol a jelentkező lapok az őrmesternél (József-köruti kapu) átvehetők.

— **Erzsébet királyné emlékezete a magyar szinházban.** Kedden, szeptember 10-én, Erzsébet királyné halálának évfordulóján a magyar szinház kegyeletes ünnepséget rendez. *Bátori* Gizella elszavalja *Telekes* Bélának ez alkalomra irt költeményét, utána pedig az *Aranylakodalom*, Beöthy és Rákosi hazafias szinmüve kerül szinre.

— **Népszinház.** A népszinházban ma ujra a *San Toy* kerül szinre, a czimszerepben *Küry* Klárával, ki ezuttal is énekelni fogja *My little Bobby* és *Chince Dolly* czimü angol betetjeit, a melyek minden előadáson frenetikus tetszéssel találkoznak. Kedden, Erzsébet királyné halála évfordulóján *Hoffmann meséi* kerül szinre. Az előadást rekviem s *Balla* Miklós *Erzsébet királyné emlékezete* czimü költeményének elszavalása előzi meg. — Csütörtökön 25-ödször kerül szinre a *Czirkuszélet* Küry Klárával a főszerepben.

— **Magyar karmester Amsterdamban.** A «Németalföldi opera» tudvalevőleg *Márkus* Dezső hazánkfiát szerződtette első karmesternek. *Tannhäuser* dirigálásával mutatkozott be a magyar müvész és a legtekintélyesebb németalföldi lap, az *Amsterdamische Courant* a következőket irja róla:

— Ugy látjuk, hogy *Márkus* Dezső akaraterős férfi, a ki akaratának érvényt is tud szerezni. Csupa temperamentum, még pedig első sorban drámai s fiatalsága daczára oly csodálatos rutinja van, hogy már most konstatálható, mily nagy nyeresége a dirigens a németalföldi operának. És bár nemzeti érzésünk némi sérelmet szenvedett, hogy e nagyfontosságu állásba nem németalföldi ember jutott, mégis örömmel üdvözöljük a prágai dirigenst, mint hatalmas tehetségü, kiváló izlésü és nagytudásu müvészt.

— **Monte Carlo és a Riviera 25 ik előadása.** Salamon Ödön nagy sikerü darabja rohamosan közeledik a huszonötödik előadás felé, a mely szeptember hó 10-ére esik. Ez a nap egyuttal évfordulója *Erzsébet* királyné szomoru halálának. Az Uránia szinház igazgatósága ebből az alkalomból távirati uton rendelte meg mindazokat a Mentoni-i képeket, a melyek a királyné ottani tartózkodására vonatkoznak. Ezek közül nagyon érdekes a *Cap-Martin* szállója, a melynek első emeleti erkélyéről a felséges asszony elmereng a kies tájon. Ez volt az egyetlen alkalom, mikor a fotografusnak módjában állott, hogy a királynét levehesse. A szerző uj és ismeretlen epizódokat mond el királyunk a fejedelemasszony mentoni életéről. E mellett a harmadik felvonás igen érdekes képekkel gyarapodott. A keddi jubiláris előadáson maga a szerző olvas.

— **Szinházi játékrendek.** Az e heti szinházjátékrendek a következők:

A nemzeti szinházban: *Hétfőn*: A kaméliás hölgy. *Kedden*: Agglegények. *Szerdán*: Becsületszó. *Csütörtökön*: Endre és Johanna. *Pénteken*: Demi monde. *Szombaton*: A vasgyáros. *Vasárnap*: A bor.

A népszinház müsora: *Hétfőn*: San Toy. *Kedden*: Erzsébet királyne emlékezete, Hoffmann meséi. *Szerdán*: Milliók a hó alatt. *Csütörtökön*: Czirkuszélet. *Pénteken*: Bibliás asszony. *Szombaton*: Uj szereposztással: Jáfet 12 felesége. *Vasárnap*: Jáfet 12 felesége.

Vigszinház müsora: *Hétfőn*: Az édes otthon. *Kedden*: Oeskay brigadéros. *Szerdán*: Az édes otthon. *Csütörtökön*: Az édes otthon. *Pénteken*: A feleségem nem sikkes. *Szombaton*: Az édes otthon. *Vasárnap*: Oeskay brigadéros.

A magyar szinház müsora: *Hétfőn*: Angot. *Kedden*: Erzsébet királyné halálának évfordulóján: I. Prolog. II. Aranylakodalom. *Szerdán*: A denevér. *Csütörtökön*: Névtelen levelek. *Pénteken*: Szulamit. *Szombaton*: New-York szépe. (Szoyer Ilonka felléptével.) *Vasárnap*, szeptember 15-én: New York szépe (Szoyer Ilonka felléptével.)

A fővárosi nyári szinház müsora: *Hétfőn*: A sötétség hatalma. *Kedden*: Diszelőadás a királyné halálának emlékére, Szilágyiné Bárdossy Ilona urnő vendégfelléptével, Fekete dominó. *Szerdán*: Jótékonyczélu előadás a krisztinavárosi iskolaegyesület javára. Az igmándi kis pap *Csütörtökön*: Zaza *Pénteken*: Cyrano de Bergerac. *Szombaton*: Mártha. *Vasárnap*: Délután: Felhő Klári. Este: Rezervisták.

Az Uránia-szinház müsora: Egész héten: Monte-Carlo és a Riviera.

Iparmüvészeti kiállitás Szegeden.

Vasárnap nyilt meg Szegeden az iparmüvészeti kiállitás, mely a magyar iparmüvészeti társulat, a szegedi képzőmüvészeti egyesület és a szegedi kereskedelmi- és iparkamara fáradozásai révén jött létre. A kormány kormánybiztosi minőségben leküldte Szegedre *Zsilinszky* Mihály államtitkárt, a ki tegnap délben érkezett meg *Radisics* Jenő miniszteri tanácsos az iparmüvészeti muzeum igazgatója és *Térey* Gábor az országos képtár igazgatójának társaságában. Délután 3 órakor nagy és előkelő közönség gyült egybe a kulturpalotában a kiállitás megnyitására.

Először K. *Lippich* Elek, mint a rendező bizottság elnöke üdvözölte Zsilinszky államtitkárt. Ezen kiállitás — ugymond — első gyüjteményes kiállitása az országnak, a jelen pillanat pedig a kulturállam ujabb térfoglalása. A magyar iparmüvészetnek kisérletezése ez ugyan, de azt a maga valójában mutatja be. E kiállitásban a magyar termőföld, a délibábos róna meghódolását látjuk az emberi feltalálás és izlés munkája előtt, mely életre kelti a holt követ is. Nem jöttünk erőszakosan, Szeged müvelt társadalma kivánta a kiállitást a magyar iparmüvészeti társulat, a szegedi képzőmüvészeti egyesület és a szegedi kereskedelmi és iparkamara fáradozása mellett. Kéri az államtitkárt, hogy nyissa meg a kiállitást.

Utána *Csernovics* Agenor a képzőmüvészeti társulat elnöke hálaját fejezte ki a közremüködőknek, K. Lippich Eleknek, a kormánynak és Zsilnszky államtitkárnak.

Zsilinszky Mihály államtitkár válaszában üdvözli mindazokat, a kik a kiállitás rendezésében érdemeket szereztek. Szerencsésnek érzi magát, hogy a kormány és nevezetesen Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében megnyithatja a kiállitást, melyet ugy tekint, mint első komoly kisérletet arra, hogy gyökeret verjen és terjedjen a vidéken a müizlés és az iparpártolási szellem. Örül, hogy épen Szeged volt az első, mely megértette Wlassics miniszternek erre vonatkozó messze kiható czéljait. Szegeden erőteljes magyar nemzeti szellem lüktet és e talajban megfogamzik a kultura iránti szeretet. Két évtizede mult, hogy a király azt mondta: Szeged szebb lesz, mint volt és ez már is beteljesedett. Szeged azonban nem elégszik meg a külső szépséggel, hanem követésre való szellemi példát is akar adni. Az egész nemzet örül annak, hogy a város tudatosan lerakja szellemi nagyságának alapját és évenkint gyarapitja tudományos és müvészi életét. A kultura terén pedig az alföldi metropolis ebbeli szilárdságát bizonyitja, hogy a mai ünnepet megteremtette. A város ezzel nagy érdemeket szerzett nemcsak az iparmüvészet, hanem az egész haza iránt. Lelkesedéssel nyitja meg a kiállitást, bár a többi város is megtermékenyitve a látottakról, utánozná Szegedet.

Ezután Zsilinszky államtitkár behatóan megtekintette a kiállitást. A két kiállitási érmét, a melyet a kormány adományoz, a jury *Rainer* Károly szegedi asztalosnak és az első magyar üveggyárnak javasolja kiadni. Este lakoma volt.

TANÜGY.

— **Az állatorvosi főiskola** e hó 11-én szerdán, délelőtt 11 órakor a főiskola disztermében tartja tanévmegnyitó ünnepélyét, Tárgysor: Dr. *Hutyra* Ferencz rektor: Beszámoló az 1900/1901. tanévről. Dr *Nádaskay* Béla v. rektorhelyettes: Az állat-anatomia fejlődése.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti hegyvidéki turista-egyesület** tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyülését, *Mérő* János királyi tanácsos elnöklésével a Svábhegy szálló nagytermében. Az elnök üdvözlő beszéde után *Egan* Ede miniszteri főmérnök, helyettes titkár terjesztette elő a lefolyt évről szóló igazgatósági jelentést, a melyben megemlékeznek azokról a vivmányokról, a melyeket a mult esztendőben a Svábhegy szépitésére és forgalmának emelésére tettek. Ezután *Plancer* Emil pénztáros terjesztette elő a pénztári jelentést, mely szerint az egyesület jelenlegi vagyona 5939 koronára rug. Előterjesztette a jövő évi költségvetést is. Mérő János elnök bejelentette, hogy *Horn* Vilmos titkár megrongált egészségi állapota miatt leköszönt állásáról. Az elnök javaslatára egyhangulag *Egan* Ede, helyettes-titkárt választották meg titkárrá. A régi választmány ujra megmaradt tisztében. A közgyülés után kedélyes lakoma volt a szállóban.

— **Magyar borkereskedők szövetsége.** A magyarországi borkereskedők szeptember folyamán kongresszust fognak tartani, hogy érdekeik közös megvédése czéljából a magyar borkereskedők szövetségét megalakitsák. A kongresszusra, melyet Budapesten fognak megtartani, nagyban készülődnek.

SPORT.

— **A Ramblerek győzelme.** Bécsből sürgönyzik, hogy a Ramblerek 3 : 2 ellen győztek remek játék után a bécsiek felett. A football-tornát óriási közönség nézte végig.

— **A margitszigeti sporttelep** befejezéséhez közeledik, ugy, hogy a *magyar athletikai klub* előreláthatólag már e hó második felében athletikai és football tevékenységét oda teheti át. A pálya hivatalos megnyitása a klub *házi viadala* alkalmából történik, melyet e hó utolsó napjain tartanak meg. E viadal számai azonosak azokkal, melyek a klub tavalyi jubiláris *emlékversenyen* szerepeltek. 100 yardos sikfutás a M. A. C. bajnokságáért, rudugrás a M. A. C. bajnokságáért, továbbá 2 angol mértföldes sikfutási, 120 yardos gátverseny, sulydobási, távolugrási, magasugrási handicapek, ökölvivás. E viadalon a klub tagjai vehetnek részt. Ez idő szerint még az Orczy kerti pályán folyik a M. A. C. athletikai trainingje. A klub egy kiváló angol *trainert* szerződtetett, a ki ugy az athletikát, mint a footballt vezetni fogja.

Alagi lóversenyek.

(I. nap, szept. 8.)

— *Az Egyetértés* tudósitójától. —

Több különvonat szállitotta ki ma délután a sok ezer sportsmant *Alagra*, a kedvelt urlovas-versenytérre. A nagy szeptemberi meeting mai első napja sport tekintetében a kényesebb igényeket is kielégithette, mert minden futamban igen sok ló indult s igy meglepetésekben és ennek folytán nagy kvótákban sem volt hiány. Meglepetés volt mindjárt a napot megnyitó Buvár-handicapban, melyet *Cheer up* nyert meg a szintén elhanyagolt *Anita* és *Ártatlan II.* ellen. Meglepetés volt a kisérleti akadályversenyben *Döntnök* győzelme a favorizált *Dagmar* és *Exlex* előtt. A Nonogátversenyben a Kárpát-dij tavalyi győztese, *Maw* is indult, de csak a második helyre jutott holtversenyben *Néha-néhá*-val, mig a verseny győztese *Prima* lett. Érthetetlen volt az eladók versenyében *Quäcker* elhanyagolása. A Folberth főhadnagy lova legjobb esélylyel indult és mégis több mint kilenczszeres osztalékot fizetett győzelmére a totalizatór.

A részletes eredmény a következő:

I. *Buvár-handicap.* 1200 k. 1600 m.
1. Mr. White 3é. pm *Cheer up* 52 kg. lov. Fürst
2. Gr. Andrássy T. 3é. sk. *Anita* 57 kg. » Tonnenberg
3. Liptay B. 4é. stph. *Ártatlan* II. 62 kg. » Sheybal
0. Folbert J. 5é. pm. Ladro 60 kg. » Magyar
0. Olaszi m. 3é. stpm. Keménylegény 55½ » Rosack
0. Gr. Orssich P. 3é. pm. Csitt 55½ kg. » Opatovsky
0. Geist G. 4é. sk. Julis 54 kg. » Csuvár
0. Gr. Esterházy B. 4é. pk. Lelkem 50 kg. » Imre
0. Mr. Brooke 3é. stpk. Joke 45 kg. » Maino
0. Geist G. 3é. pm. Revenant 45 kg. » Juhász
Küzdelem után másfél hosszal 1-ső, 2 hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 107, helyre 50 : 164, 236, 160.

II. *Rubel-akadályverseny.* 1600 k. 4000 m.
1. Geist G. 3é. pm. *Bohéme* 70½ kg. lov. Machán
2. Strzygowsky 4é. pm. *Dreyfus* II. 63½ » Rosack
3. Lov. Sheerowitz 4é. pm. *Inca* 63½ kg. » Csompora
0. Liptay B. 4é. sm. Fritzi 70 kg. » Sheybal
Könnyen 2 hosszal 1-ső, 2 hosszal 3-dik. — *Tot.*: 10 : 16, helyre : 50 : 60, 62.

III. *Kisérleti akadályverseny.* Dij 1500 kor. Táv. 3200 m.
1. Geist G. pher. *Döntnök* 68½ kg. lov. Machán
2. Br. Morpurg sk. *Dagmar* 63½ kg. » Rosack
3. Liptay B. stpm. *Ex-lex* 68½ kg. » Kapousek
0. Ifj. Dávid pher. Dodo 63½ kg. » Bhom
0. Esterházy F. pk. Augapfel 68½ kg. » Shejbal
0. Ferdinándy B. stpm. Veto 68½ kg. » Kovács
0. Geist G. sm. Morgó 64½ kg. » Csompora
0. Gr. Orssich P. pk. Előre II. 63½ kg. » Opatovsky
Küzdelem után 1 h. 1-ső, 2 h. 3-ik. — *Tot.*: 10 : 61, helyre : 50 : 110, 68, 64.

IV. *Nono gátverseny.* Dij 1500 k. Táv. 2400 m.
1. Jóny F. száz. 3é. pk. *Prima* 64 kg. lov. Csompora
†. Mr. B. Brooke 3é *Néha-Néha* 60 kg. »
†. Br. Üchtritz Zs. 4é. pm. *Maw* 65 kg. » Shejbal
0. Gr. Esterházy F. 3é. stph. Polo 69 kg. » Kapousek
0. Geist G. 3é. pk. Sporting Lady 60 kg. » Machan
0. B. Königswarter H 3é. Baktor 60 kg. » Moritz
0. Gr. Orssich 3é. pk. Moderne 60 kg. » Opatovsky
Könnyen 3 h. 1-ső, holtv. 3-dik. — *Tot.*: 10 : 35, helyre : 50 : 60, 74, 62.

V. *Eladók versenye.* 1000 k. 1200 m.
1. Folberth fh. 4é pm. *Quäcker* 73½ kg. lov. Tulajd.
2. Gr. Esterházy ph. *Berta* 65½ kg. » Hagelin
3. Gr. Pejacsevics 3é *Hastrman* 63½ kg. » Pfeifer
0. Borbély Gy. 3é pk. Gerle 68½ kg. » Brooke
0. Geist G. 4é pk. Trilla 65 kg. » Krause
0. Jóny száz. 4é sk. Délibáb 65 kg. » Szentkereszti
0. Liptay B 4é pk. Pattogó 70 kg. » Horthy
0. Világhy Gy. 3é pk. Jambo 69½ kg. » Szemere
Nyakh. bizt. 1-ső. 1 h. 3-dik. — *Tot.*: 10 : 97. Helyre : 50 : 104. 114. 76.

VI. *Kétéves nyeretlenek eladóversenye.* 1200 k. 1000 m.
1. Söllinger R. sk. *Diconne* 57 kg. lov. Meino
2. Gr. Wenckheim sk. *Csillagzat* 57 « Smejda
3. Liptay stpk. *Vielliebchen* 57 kg. « Imre
0. Gróf Batthyány E. pk. Fakati 57 kg. « Hujber
0. Borbély Gy. pk. Felicitas 57 kg. « Nyáray
0. Chernel Gy. sm. Laczi 58½ kg. « Kovács
0. Gr. Degenfeld J. pher. Ca d'Oro 57 « Kollár
0. Geist G. pk. Hajas 57 kg « Csuvár
0. B Harkányi J. sk. Szeles 57 kg. « Tonnenberg
0. Horthy J. pk. Árvalány 57 kg. « Rosack
Könnyen 2 h. 1-ső, ½ h. 3-dik. — *Tot.*: 10 : 35, helyre 50 : 84, 120, 616.

Bécsi lóversenyek.

— I. nap szept. 8. —

— *Az Egyetértés* tudósitójától. —

Tegnap kezdődött a Freudenauban az őszi meeting kedvező időjárás mellett; szépszámu közönség nézte végig a versenyeket. A nap főszámát a nagy bécsi handicap képezte, melyben óriási mezőny indult: tizennyolcz ló vette fel a 15.000 koronás dijért a küzdelmet. A versenynek mindjárt a teherközlések után *Sellő* lett a favoritja, mig mellette ujabban csak *Quotát* fogadták. A verseny teljes dicsérete a handicappernek, a mennyiben izgató finish után egy nagy outsider győzött, a második helyre pedig két ló holtversenyt futott. A verseny nyertese *Ronny* lett, *Medicus* és *Nina* előtt, melyek holtversenyben érkeztek be. Meglepetés volt különben a nap másik jobban dotált versenyében, a nagy handicap gátversenyben is, melyet a gátakon debutáló *Philosoph* nyert két szintén kevéssé fogadott ló, *Rikkants* és *Kalauer* ellen. Igen érdekes lefolyásu volt az ujonczok versenye, melyet szép finish és erős küzdelem után *Nunquam dormio* nyert *Morn light blossom* ellen. Nagy formát mutatott az eladóversenyben *Irroy*, a mennyiben kilokat ezdált a jó képességü *Rózsa Lilinek* és *Wunschmaidnek*, mégis könnyü győzelmet aratott felettük.

A részletes eredmény a következő:

I. *Wienerwaldi dij.* 3000 k. 2400 m.
1. Br. Harkányi 3é pm. *Frangepán* 54 lov. Wilton
2. Br. Üchritz 4é pm. *Cavalcanti* 54½ » Taral
3. Br. Springer 3é stpm. *Gallait* 54 kg. » Adams
Könnyen két és fél hosszal első, öt hosszal harmadik. — *Tot.* 10 : 14.

II. *Ujonczverseny.* 3000 k. 1200 m.
1. Trautmannsdorff *Nurquam dormio* lov. Barker
2. Degenfeld *Moulight Blossom* 54½ » Wilton
3. Mr. C. Wood sm. *Jim Morgan* 56 kg. » Black
0. Szemere M. pk. Pántlika 54½ kg. » Cleminson
0. Mr. Blondine pk. Via appia 54½ kg. » Adams
0. Dreher A. sm. Ex 56 kg. » Southey
0. Capt Gaston pm. Valois 56 kg. » Huxtable
0. Báró Springer G. stpm. Oracle 56 kg » Taral
Erős küzdelem után nyakhosszal 1-ső, fél hosszal 3-dik. — *Tot*, 10 : 42. helyre 50 : 74. 67. 136.

III. *Nagy bécsi handicap.* 15.000 k. 1600 m.
1. Gr. Henckel A. 5é sm. *Ronny* 50½ lov. Prudames
†. Ferdinándy B. 3é pm. *Medicus* 50 » Huxtable
†. Schindler L. 3é pk. *Nina* 45½ kg. » Sands
0. Lov. Lederer S. 3é sh. Akárhogy 55 » Bulford
0. Br. Üchtritz Zs. 4é pk. Dundi 57 kg. » Bulford
0. Lov. Wiener-Welten 3é Kalupri 56½ » Barker
0. Gr. Henckel A. 4é pm. Malice 56 » Poole
0. Egyedi L. 4é pk. Quota 55½ kg. » Morgan
0. Dreher A. 3é sm. Retour 55 kg. » Jones
0. Mr. Silton 4é sm. Gendi 55 kg. » Black
0. Baltazzi 3e pm. Bombardier 54 kg. » Ross
0. Szemere M. 3é pm. Ponyvási 54 kg. » Clemluson
0. Mautner V. 3é pm. Montezuma 54 kg. » Adams
0. Br. Harkányi S. 4é pk. Sellő 53 kg. » Wilton
0. Szászbereki ménes Da kommt sie 50 kg. » Slack
0. Br. Springer G. 4é Duenna 48½ kg. » Gilchrist
0. Mautner V. 3é Mary Diamond 47½ kg. » Southey
0. Gr. Trautmannsdorff Praterstern 45 kg. » Finan
Küzd. fél hosszal 1-ső, holtv. 2-ik, fél hosszal 4-ik. — *Tot.*: 10 : 192. — Helyre.: 50 : 646, 371, 248.

IV. *Kétéévesek eladóversenye.* 2000 k. 1000 m.
1. Blaskovich E. sk. *Delilány* 53½ kg. lov. Black
2. Krausz L. pm. *Marodeur* 51½ kg. » Slack
3. Gr. Trautmannsdorff *Perkal* 51½ kg. » Richnowsky
0. Péchy A. stpm. Autocrat 55 kg. » Taral
0. Gr. Degenfeld I. pm. Rialto 51½ kg. » Wilton
0. Dreher A. sk. Fahr dahin 53½ kg. » Cleminson
0. Gr. Henckel A. stpm. Smoke Ball 55 kg. » Prudames
0. Lov. Lederer S. pk. Minta 53½ kg. » Bulford
0. Br. Üchtritz Zs. pk. Pityke 53½ kg. » Hugues
Könnyen három hosszal első, fél hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 50. Helyre : 50 : 92, 155, 129.

V. *Eladóverseny.* 2000 k. 1100 m.
1. Péchy A. 4é. sm. *Irroy* 60½ kg. lov. Taral
2. Mr. Redzrey 3é. *Rózsa Lili* 48½ kg. » Slack
3. Gr. Arco-Zinneberg *Wunschmaid* 51½ » Huxtable
0. Dreher A. 3é. pk. Product 50 kg. » Cleminson
0. Krausz L. 4é. pk. Maestro 53 kg. » Bulford
0. Szemere M. 4é. pm. Ne engedj 51 kg. » Mándi
Könnyen egy és fél hosszal első, fél hosszal harmadik. — *Tot.*: 10 : 20. Helyre : 50 : 102. 140.

VI. *Nagy handicap gátverseny.* 6000 k. 2400 m.
1. Krausz L. 5é. *Philosoph* 60 lov. Poole
2. Ifj. Dávid stpm. *Rikkants* 55 » Jess
3. Dreher A. sm. *Kalauer* 57½ » Wheeler
0. Mr. C. Wood sm. Kosmopolit 54½ » Seegrott
0. Hg. Taxis pk. Csillag 70 » Williamson
0. Gr. Trauttmansdorff L. Socius 62½ » Barker
0. Lov. Wiener-Welten sk. Kigridic 62½ » Lavton
0. Mautner V. sm Beautifs 61 » Hesp
0. Aresin Fatton fh. pk. Azért is 60 » Salter
0. Mr. White sm. Liszt Ferenez 57½ » Slinn
0. Miguel Braganzi hg. pk. Alfalfa 56½ » Huxtable H.
Könnyen 3 h. 1-ső, rövid fejh. 3-ik. — *Tot.*: 10 : 132, helyre 50 : 261. 443, 325.

VII. *Kétévesek versenye.* 3000 k. 1000 m.
1. Springer G. pk. *Macca* 55 kg. lov. Adams
2. W.-Welten sk. *Lachigul* 53½ kg. » Barker
3. Dreher A. *Kiss me* 55 kg. » Cleminson
0. Gr. Károlyi stpk. Pumus 58½ kg. » Black
0. Schindler L. stpm. Silvio 55 kg. » Bulford
Biztosan 1 h. 1-ső, 3 h. 3-ik. — *Tot.*: 10 : 40, helyre 50 : 89, 83.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Révai* Arthur, eljegyezte *Koppel* Elzát Berlinben.

GYÁSZROVAT.

Báró Türkheim-Geisslern Károly volt osztrák-magyar miniszterrezidens tegnap a Brünn melletti Königsfeldben 84 éves korában meghalt.

Miquel meghalt.

Miquel, a volt porosz pénzügyminiszter, és Németország politikájának hosszu időn át vezető államférfia, vasárnap éjjel Majna-Frankfurtban szivszélhüdésben meghalt. Még szombat délután sétát tett, estig olvasott és éjfélkor lefeküdt, midőn leánya reggel a hálószobába lépett; halva feküdt ágyában. Az orvosok szivszélhüdést konstatáltak.

Miquel János szül. Neuenhausban 1829 február 21 én, mint egy franczia emigráns család tagja. 1846—1849-ig jogot végzett Heidelbergában és Göttingában, rokonszenvvel üdvözölte az 1848-iki forradalom kitörését és maga is radikális elveknek hódolt. Azután ügyvédi irodát nyitott, előbb Göttingában, később pedig Mündenben, a hol 1864-ben a hannoveri képviselőházba választották. Ebben az állásban, különösen pénzügyi kérdésekben mutatta ki nagy tehetségét. Irodalmilag is foglalkozott az ország pénzügyi helyzetével. (Das neue hannöverische Finanzgesetz von 1857, Lipcse 1861 és: Die Ausscheidung des hannöverischen Domanialgutes, u. o. 1863.) Nem kevésbbé foglalkozott a politikával és alapitó tagja volt a német nemzeti pártnak. 1867-ben a porosz képviselőház- és az észak-német országgyülésbe választották, a hol csakhamar kiváló helyet vivott ki magának. Elnöke volt az igazságügyi bizottságnak s mint előadó szerepelt 1876. az uj perrendtartás tárgyalásánál. A kulturharcz iránt nem tudott lelkesedni és egyházpolitikai kérdésekben inkább a konzervativekhez szitott. 1884-ben az urakházának lett tagja, 1887-ben pedig ujra mandátumot vállalt (Kaiserslauternben) és Beningsen oldalán a nemzeti szabadelvü párt élére állott. A birodalmi gyülésen gyakori összeütközései voltak Bismarckkal és annak minisztertársaival, kiknek pénzügyi rendszerét eléggé élesen szokta birálgatni. 1888-ban az urak házában az alelnöki székre emelték. 1890. jun. 24-dikén II. Vilmos császár porosz pénzügyminiszterré tette. Ebben az állásában keresztül vitte az uj jövedelmi adó és az uj iparadó-törvényjavaslatot (1890—1891), nemkülönben a pótlék-javaslatot a jövedelmi adótörvényhez és a községek adórendszerét is sikerült rendeznie. Azután a hadsereg létszámának felemelése következtében szükségessé vált adóemeléssel foglalkozott, miközben azután az egész adóügy reformjának tervével megbarátkozott. Ezt a tervet a többi német állam pénzügyminisztere ugyan helyeselte, de a birodalmi gyülés többsége (1893—1894) a tervet elejtette; 1895-ben sem kedvezett előterjesztéseinek a szerencse, de állását, melynek betöltésére egyébiránt bámulandó munkaereje és szakismeretei képesitik, e parlamentáris vereségek nem birták megingatni. 1896 januárjában a császár a nemesi ranggal akarta őt kitüntetni, de Miquel elutasitotta. Az idén éles ellentét támadt közte és a kanczellár közt a követendő politikai irányzat megválasztására nézve. Ez ellentét következtében lemondott és a magánéletbe vonult vissza.

TÁVIRATOK.

Fredensberg, szept. 8. Az angol király az orosz trónörökös nagyherczeg és Péter oldenburgi herczeg, az egész királyi családtól kisérve délután 1 órakor ideérkeztek; a pályaudvaron a helyi hatóságok fejei fogadták. Üdvözlés után a fejedelmi személyek a kastélyba hajtattak. Az első kocsiban a dán király, az angol király és királyné és az özvegy orosz czárné ültek, a második kocsiban az orosz czári pár és a dán trónörökös.

A transzváli háboru.

Johannesburg, szept. 8. (Reuter.) A Gensburg bánya ebben a hónapban 60 zuzógéppel ujból megkezdi üzemét. A bányatársulatok Kitchener lord engedelmével a bányamunkákhoz Niddelburg kerületbeli benszülötteket alkalmaznak. A benszülöttek nagy számban jelentkeznek a munkához.

Fokváros, szept. 8. Milner dél-afrikai főbiztos Bloemfonteinba érkezett.

A khinai bonyodalom.

Peking, szept. 8. A spanyol követség épületében *aláirták a békejegyzőkönyvet*. A követek és titkáraik 11 órakor érkeztek oda. Li-Hung-Csang és Csing herczeg hordszékekben jöttek lovasság által kisérve. Mihelyt az aláirók együtt voltak, *De Cologna* spanyol követ mint a diplomácziai kar doyenje beszédet mondott, a melyben azt a reményét fejezte ki, hogy a jegyzőkönyv aláirása a Khina és a hatalmak közti viszonynak uj éráját fogja jelezni. *Csing* herczeg azt válaszolta, hogy boldog, hogy a legutóbbi év rémes eseményei befejezést nyertek és biztos reményét fejezte ki, hogy a viszony Khina és a hatalmak közt nem fog ujabb szakadást szenvedni, mert Khina teljesiteni fogja összes kötelezettségeit. Li-Hung-Csang igen gyöngének látszik. A francziák teljesen kiürítették Paotingfut. Az angolokat és amerikaiakat felhatalmazták, hogy a barakkok elkészüléséig a templomokban maradjanak. Az orosz követ legközelebb el fog utazni.

A közönség köréből.

Automobilisták, gazdák, sportkedvelők részére eredeti **dán bőrzubbony**, flanell vagy szőrmebéléssel legfinomabb kivitelben 42133
NEUMANN M. áruházában
Budapest, Muzeum-körut 1. kapható.

MATTONI'FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább egyveg... **SAVANYUKUT** 41094

Szintartó
Követválasztási zászlók és jelvények legjobb kivitelben jutányos áron beszerezhetők
KNOPP J. és STEINER
zászlógyárából 42134
Budapest, VI. ker., Ó-utcza 6. szám.
Árjegyzék kivánatra. Vidéki megbizottak kerestetnek.

Van szerencsénk az érdekelt körök figyelmét a következő most megjelent s a képviselő-választások előtt igen fontos munkára felhivni:

Országgyülési képviselőválasztás
és
curiai biráskodás codexe.

Kiegészitve az **összeférhetlenségi és mentelmi jog, a parlamenti reform** kérdéseivel, az uj házszabályokkal, **az összes törvényhatóságok választási fuvardij-szabályrendeleteivel, a választókerületek és választók statisztikájával** stb.
Hivatalos adatok felhasználásával irta:
Dr. SZIVÁK IMRE
országgyülési képviselő, ügyvéd.
Ára tartós vászonkötésben 12 korona.
Kapható az „ATHENAEUM" irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál és minden könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A vaskereskedők kongresszusának** hátralevő napirendjét gyors egymásutánban tárgyalták le. Az országos egyesület alapszabály tervezetét, melyet *Gonda* Dezső jogtanácsos dolgozott ki, egyhangulag elfogadták. *Kiss* Ernő a *bevásárlási szövetkezet* létesitése iránt benyujtott inditványát visszavonta, a többi inditványokat pedig az immár megalakult országos egyesület elé utalták. Végül *Kiss* Ernő bejelentette az elnökségről való visszalépését, mire a kongresszus az országos egyesület elnökévé közfelkiáltással *Heinrich* Ferenczet választotta meg, *Kiss* Ernőt pedig beválasztotta az elnökhelyettesek közé. E szerint tehát elnök: *Heinrich* Ferencz lett; alelnökök: *Kiss* Ernő, *Frey* Ferencz, *Andrényi* Károly és *Kovács* Béla.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: **Erdős Armand.**

Napirend 1901 szeptember 9.

Naptár: Hétfő, szeptember 9. — Róm. kath.: Clav. Péter. — Prot.: Gorgon. — Görög-orosz: (aug. 27.) Poemen. — Zsidó: Elul 25. — Nap kel: 5 óra 14 perczkor, nyugszik: 6 óra 6 perczkor. — Hold kel: reggel 1 óra 28 perczkor, nyugszik délután 4 óra 5 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor.

Trónbeszéd a királyi várlakban az országgyülés föloszlatása alkalmából délelőtt 11 órakor.

A főváros közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 10 órakor.

Az anyagvizsgálók nemzetközi egyesületének kongresszusa. Ismerkedési est.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár és a néprajzi osztály (csillag-utcza 15.) d. e. 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 1 korona belépő-dij mellett.

A Nemzeti Szalon d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődij 50 fillér.

Országos képtár zárva.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Technológiai iparmuzeum kiállitása (VIII., József-körut 6. szám) nyitva d. e. 9 órától 1-ig.

Mezőgazdasági muzeum zárva.

A földtani intézet muzeuma zárva.

Közlekedési muzeum a városligetben d. e. 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Az akadémia Goethe-szobája délelőtt 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza délelőtt 10—1 órától 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Országos levéltár kiállitása régi oklevelekből, látható minden csütörtökön d. e. 11—1 óra között, vár, országház-utcza, belügyminiszterium.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szeptember 14-ig az Opera zárva marad.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 134. szám.
Budapest, 1901 szept. 9-én.
A kaméliás hölgy.
Dráma 5 felv. Irta ifj. Dumas S. Ford. Szemere A.

Személyek:

Armand	Mihályfi
Georges	Szacsvay
Gaston	Császár
Saint Gaudes	Gabányi
Gustave	Náday
Giray gróf	Hetényi
Varville	Gyenes
Az orvos	Mészáros
Arthur	Faludi
Valentin	Narcziss
Jean	Deák
Gauthier M.	Márkus M.
Prudence	Vizváriné
Nanine	Keczeri
Olympe	Meszlényi

Kezdete ½8 órakor.

VIG-SZINHÁZ.

Budapest, 1901 szept. 9-én
Harmadszor:
Az édes otthon.
Vigjáték 3 felv. Irta Albin Valabrégue. Ford. Heltai J.

Személyek:

A. Bonneval	Vendrei
J. Bertaut	Góth
A. Taverny	Tapolczai
H. Chauvel	Bihari
Jean	Győző
Jeanne	Lenkei
Lucie	Delli
Bonnevalné	Hunyadi
Irma	Berzétei
Therése	Varsányi
Marthe	Pécsi
Clara	Kürti

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1901 szept. 9-én.
Zárva.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest 1901 szept. 9-én.
A sötétség hatalma.
Kezdete 7 órakor.

Uránia

Magyar tudományos szinház.
Budapest, 1901 szept. 9-én.
Monte-Carló és a Riviera.
Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1901 szept. 9-én.
Angot asszony lánya.
Vig opera 3 felvonásban. Szövegét irták: Clairville, Siraudin és Koning, forditotta: Vezéri Ödön, zenéjét szerzette: Charles Lecocq.

Személyek:

Angot Clairette	Radvány
Lange	Margó
Pomponnet	Giréth
Ange Pitou	Palásthy
Larivaudiére	Boros
Trénitz	Kardos
Cadet	Kunosi
Buteux	Erdős
Vilmos	Sarlai
Louchard	Mátrai
Huszártiszt	Odry
Amaranthe	Láng
Javotte	Lenkeiné
Teréz	Vidor H.
Cydalise	Pataky
Ducoudray	Béres
Herbelin	Horváth
Hersilie	Varga
Babette	Fenyvesi

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1901 szept. 9-én.
Charlie nénje az urfi kisasszony.
Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1901 szept. 9-én.
SAN-TOY.
Khinai daljáték 3 felvonásban. Irták Edwart Morton, Harry Greenbank és Adrian Ross. Forditották Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Khinai császár	Ujvári
Sing-Hi	Szerdahelyi
Jen-Ho	Németh
San-Toy	Küry
Csu-Li	Kovács
Sir Preston	Tollagi
Poppy	Harmath
Bobbie	Raskó
Benson	Szirmai
Dudley	Kápolnai
Fo-Hop	Kiss
Hu-Pi	Parányi
Vaj-Ho	Németi
Ah-Ven	Holló
Me-Kouli	Delliné
Csi-Hi	Enyvári
Szin-Lu	Várdai
Ada Trixy	
Vun-Lung	Erdélyi

Kezdete 7½ órakor.

Szintartó követválasztási zászlók és arczképes jelvények legjobb kivitelben jutányos áron beszerezhetők a
„TRIKOLOR"
zászló és arczképes jelvény gyárban
Budapest, IV., Muzeum-körut 21. sz. alatt.
Vidéki elárusitók kerestetnek. 42149b
Sürgönyczim: „Trikolor" Muzeum-körut 21.

Fővárosi Orfeum
(Nagymező-utcza 17.) 41989
WALDMANN IMRE igazgató
WOOD és BATES
excentrikus zenészeket
meg kell nézni!!!
Minden este 8 órakor előadás.
Jegy elővételi dij nélkül előre váltható d. e. 10—1-ig a pénztárnál.
A kávéházban reggel 5 óráig Vörös Elek czigányzenekara hangversenyez.

Még csak 3 napig.
WULFF E. czirkusza az állatkertben.
Ma, hétfőn, szeptember 9-én, este fél 8 órakor
nagy jótékony előadás
a székes fővárosi magyar királyi államrendőrség tiszti karának segély és nyugdij egylete javára.
Különösen válogatott és élvezetes müsorral.
Holnap, kedden, szeptember 10-én utolsó előtti előadás. Wulff E. igazgató tiszteletére.

Gyomorbajosok figyelmébe!
Biztos eredmény érhető el
gyomorfájás, szélgörcs, gyomorégés, étvágytalanság, köhögés, nehéz légzés megszüntetésére a **Lőrinczy**-féle csodahatásu **„Menthol" gyomoreszeszel.** Egy üveg ára **120** fillér. Megrendelhető az **„Arany-kereszt" gyógyszertárban Békés-Csabán.** 41586/7

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 41885

3 drb marhamérleg

1500 klg. vaskorláttal, **4 darab hidmérleg** 3000 klg. hordképességgel, toló-sulyos, 7 drb. 1000 klg.-os és 9 db 500 klg.-os **tizedes mérleg jutányos árban eladó.** Minden mérleg hitelesitve. **Dénes Manó** mérleg-müszerész, VII., Dohány utcza 78. Budapest. 42107

Kárpáti juhturó

(ugynevezett liptói), legfinomabb, 5 kilós bödöny, bérmentve, utánvéttel 7 korona.

Kárpáti borovicska

valódi, legfinomabb, régi, 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fil. **Ganovszky Gusztáv**, juhturó- és borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42094

Nevelőnők

zene- és nyelvek tudásával, óvónők, bonneok elhelyeztetnek **özv. Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 42029

Nevelőnőket,

okl. magyar tanitónőket zene- és nyelv-ismeretekkel v. anélkül, 300—800 frt évi fizetéssel sürgősen keresek; angol, franczia, német nevelőnőket, bonneokat és ovónőket lelkiismeretesen ajánlok órákra és félnapokra is. **Szegheőné S. Lujza** Budapest, VI. Dessewffy-utcza 22. sz. 42102

Törlesztéses kölcsönt

földbirtokra, budapesti és vidéki városbeli házakra előnyös feltételek mellett kieszközöl 42086

a Bankbetéti Társaság

Budapest, Kossuth Lajos-utcza 12.

Csemege szőlőt

5 kilós postakosár finom Chasse lasse fajokból, franco 3 korona utánvéttel. $4^1/_2$ kilos kanna akáczmézet 6 korona utánvéttel franco küld **Burján Béla** Monor, Pest-m. 41866

Nagy butorárjegyzék

ingyen és bérmentve.

Szolid és pontos kiszolgálás

2 chiffon 2 ajtós matt vagy félmatt fiókkal ... **36** frt.
2 chiffon 2 ajtós matt vagy félmatt fiók nélkül... **31** frt.
2 ágy matt vagy félmatt **25** frt.
2 mosdóasztalka fekete márványlappal fiókkal... **16** frt
1 mosdóasztal és tükör márványlappal fiókkal... **28** frt.
1 hálószoba complett matt v. félmatt f. márvány **102** frt.
1 hálószoba matt faragva **135**.
1 „ oszlopos faragással **175**.
1 kredencz matt faragással **45**.
1 ebédlőasztal 12 személyre **8**.
1 garnitura selyem ... **100** frt.
1 szalonasztal plüssel **10** frt.

Nagy választék egyszerü és finom háló, ebédlő, salon és férfi szobák, barokk, angol, ó-német és renaissance stylusban 42080

Gömöri Sándor

IV., Váczi-utcza 18. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapittatott 1842. évben.

Képviselő választási

zászlók és jelvények

gyára

Budapest, IX., Liliom-utcza 52. szám.

Telefon 52—09.

Árjegyzékek ingyen. — Gyors és jó szolgálat, jutányos árak. 42131

BAYER-féle

Magyar turista-tapasz

tyukszem, börkéreg és börkeményedés

ellen biztosan és gyorsan ható szer.

Egy eredeti tekercs 80 fillér.

1 korona beküldése mellett bérmentve.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriákban és a tapasz gyártójánál 42115

Vöröskereszt gyógytár

Budapest, VI., Andrássy-ut 84. szám.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A teherárn-forgalom korlátozása és szállitási póthatáridők alkalmazása a katonai-hadgyakorlatok alkalmából f. évi szeptember hó 8-án és 9-én, valamint 16., 17., 18. és 19-én.

Ezennel közhirré tesszük, hogy az őszi nagy hadgyakorlatok alkalmából a polgári teheráruk (élő állatokat és gyorsanromló-árukat kivéve) felvételét f. évi szeptember hó 8-án és 9-én: **Jutas, Hajmáskér és Várpalota**, szeptember 16., 17., 18. és 19-én pedig: **Szigetvár, Baranya-Szentlőrincz, Pécs és Üszög** állomásokon beszüntetjük.

Egyes vonalainknak a hadgyakorlatok folytán szükségessé váló **rendkivüli** igénybevételére való tekintettel azonkivül a vasuti üzletszabályzat 63. §. (3) bekezdés 2-ik pontja értelmében, valamint a nemzetközi egyezmény 14-ik czikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6-ik §. 2-ik pontjához képest magyar kir. kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának folyó évi augusztus hó 23-án 57,065. szám alatt kelt magas rendeletével nyert engedély alapján, a már érvényben lévő üzletszabályszerü szállitási és póthatáridőkön kivül, a polgári teheráruknál (élő állatokat és gyorsanromló-árukat kivéve) még az alábbiakban kitüntetett időleges póthatáridőket is fogjuk alkalmazni u. m.:

2 napot azoknál a teheráruknál, melyek f. évi szeptember hó **8-án** és 9-én a győr-jutas-hajmáskéri vonalon;

4 napot azoknál **a** teheráruknál, melyek f. évi szeptember hó **16., 17.,** 18. és 19-én a budapest-ujdombovár-gyékényes-zágráb-fiumei, az ujdombovár-baranya-szentlőrincz-üszög-villány-eszék-dáljai és a baranya-szentlőrincz-barcsi vonalakon, valamint az ezekkel csatlakozó szárnyvonalakon és helyi érdekü vasutakon, végül

2 napot azoknál a teheráruknál, melyek folyó évi szept. hó 18-án és 19-én a dálja-szabadka-szegedi vonalon feladatnak, kiszolgáltatandók, vagy ezeken a vonalakon át szállitandók.

Budapest, 1901. évi szeptember hó 1-én.

1536 **Az igazgatóság.**

Ujdonság!

Most jelent meg! Most jelent meg!

Madách Imre

Élete és Költészete.

Irta:

PALÁGYI MENYHÉRT.

Képekkel.

Ára 3 frt 50 kr. Ára 3 frt 50 kr.

Palágyi Menyhért eme vaskos kötetében alkalmat nyujt arra, hogy **Madách Imre**, a lángelméjü költő lelkületét, egyéniségét és érdekfeszitő családi viszonyait mindenki megösmerhesse.

A halhatatlan póéta élete **titokzatosságáról föllebbenti a fátyolt** és az olvasó elé varázsolja a maga nemes egyszerüségében mindazt, ami nélkül a költő teljes megismerése lehetetlen.

Nincs ember, ifju, agg, akit ne érdekelne az a **meglepő összefüggés „Az Ember tragédiája“ és a költő élettörténete közt.** Ádám, Éva, Luczifer alakjai gyanánt kik szerepeltek az életben, a költő környezetében. Csodálatos szépséggel van mindez megirva ebben a kötetben.

Kapható a kiadónál „ATHENAEUM“ könyvkiadóhivatalában (Budapest, Kerepesi-ut 54.) és minden könyvkereskedésben.

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében **(Andrássy-út 21. szám.)**

az 1901/902. tanévben a következő tanintézetekben használandó tankönyvek kaphatók:

Budapesti m. kir. tanitóképző-intézeti gyakorló **főgymnasium**
« I. ker. állami főgymnasium
« II. « kir. egyetemi kath. főgymnasium
« IV. « kegyestanitórendi főgymnasium
« IV. « ág. h. ev. főgymnasium
« Orsz. Nőképző-Egyesület leánygymnasiuma
« V. ker. állami főgymnasium
« V. « Dr. László-féle nyilvános főgymnasi...
« VI. « állami főgymnasium
« VII. « állami főgymnasium
« VIII. « állami főgymnasium
« IX. « ev. ref. főgymnasium
« II. « állami főreáliskola
« IV. « községi főreáliskola
« V. « állami főreáliskola
« VI. « állami főreáliskola
« VIII. « községi főreáliskola
« VI. « m. kir. állami felsőbb leányiskola
« VI. « állami Erzsébet nőiskola felsőbb leányiskolája
« I. « felsőbb leányiskola
« IV. « községi felsőbb leányiskola
« Angolkisasszonyok intézetének felsőbb leányiskolája
« Naschitz-féle nyilvános felsőbb leányiskola
« kereskedelmi Akadémia
« keleti kereskedelmi Akadémia
« II. ker. községi felső kereskedelmi iskola
« V. « felső kereskedelmi iskola
« VI. « felső kereskedelmi iskola
« IX. « felső kereskedelmi iskola
« Röser János-féle felső kereskedelmi iskola
« I. ker. polgári fiuiskola
« II. « községi polgári fiuiskola
« III. « községi polgári fiuiskola
« VI. « községi polgári fiuiskola
« VII. « községi polgári fiuiskola (Wesselényi-utcza)
« VII. « községi polgári fiuiskola (Nagy-Diófa-utcza)
« VII. « izr. polgári fiuiskola
« VIII. « községi polgári fiuiskola
« IX. « községi polgári fiuiskola
« Röser-féle magán polgári fiuiskola
« I. ker. községi polgári leányiskola
« II. « községi polgári leányiskola
« III. « községi polgári leányiskola
« IV. « községi polgári leányiskola
« V. « községi polgári leányiskola
« VI. « községi polgári leányiskola
« VII. « községi polgári leányiskola (Dohány-utcza)
« VII. « községi polgári leányiskola (Arena-út)
« VII. « Szent Sziv-zárda r. k. polgári leányiskola
« VIII. « községi polgári leányiskola (Prater-utcza)
« VIII. « községi polgári leányiskola (Csokonay-utcza)
« X. « községi polgári leányiskola
« IX. « Ranolder-féle r. k. polgári leányiskola
« IX. « Szent Margit r. k. polgári leányiskola
« IV. « ág. ev. polgári leányiskola
« VII. « izr. polgári leányiskola
« IV. « orsz. nőképző egyesület polgári leányiskola
« VII. « magyar gazdasszonyok egyl. polg. leányiskolája
« VII. « Janits-féle magán polgári leányiskola
« I. « állami polgári iskolai tanitóképezde
« IV. « polgári iskolai tanitónőképezde
« I. « állami elemi iskolai tanitóképezde
« VIII. « orsz. izr. elemi iskolai tanitóképezde
« II. « állami elemi iskolai tanitónőképezde
« IV. « orsz. nőképző elemi iskolai tanitónőképezdéje
« IV. « róm. kath. elemi iskolai tanitónőképezde
« VI. « Fröbel-féle óvónőképezde
« IX. « róm. kath. elemi iskolai tanitónőképezde

valamint az összes községi elemi népiskolákban használandó tankönyvek.

Ezeken kivül kaphatók ugyanott bárhol megjelent és bárhol használatban álló közép- (gymnasium és reál) felső kereskedelmi, felsőbb leányiskolai, polgári fiu- és leányiskolai, elemi népiskolai, tanitó-, tanitónő- és óvónő-képezdei tankönyvek.

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, Andrássy-ut 2. sz.

Szüretelési

eszközökben legnagyobb választék:

Borsajtók. Szőlőzuzók. Borszivattyuk. Amerikai gummitömlők. Erjesztő edények. Akonák és tölcsérek. Borszürő és paszteurözö készülékek. Bor és must mérők. Szőlőszedő ollók stb. stb.

Képes szőlőszeti és pinczészeti árjegyzékem kivánatra ingyen és bérmentve. 11485

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és **a hid minden pontján egyenlően** mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket, különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk. 41725

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár részv.-társ.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

42088

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatoan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciat), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön várótérem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő, titoktartó választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Legnagyobb budapesti

BUTOR-áruház

Varga Mihály és Társai

magyar butoripar-társasága Budapest. Belváros IV., Koronaherczeg-u. 2.

Több száz szoba divatos **asztalos és kárpitos butor,** u. m.: **barokk, angol, szeczessió, ó-német** stb. stilben, a legegyszerübbtől a legfinomabbig a legmodernebb façonban, a garniturák behuzása selyem, plüss, franczia és angol szövetekkel készen, raktáron, kizárólag jó minőségben. — A tartósságért több évi kezességet nyujtunk.

Az árak olyan olcsók mint bárhol.

A legujabb butoralbumunkat több mint 400 képpel 50 fillér beküldése ellenében bérmentve küldjük. Bevásárlás esetén az 50 fillért visszaadjuk. 41896

Az Athenaeum Zsebszótárai.

MAGYAR és NÉMET ZSEBSZÓTÁR.

Tekintettel a két nyelv szólásaira.

I. rész: **MAGYAR-NÉMET.** | II. rész: **NÉMET-MAGYAR.**

Szerkesztette: **Kelemen (Wolf) Béla.**

Minden rész külön csinos vászonkötésben . . . . 2 kor.
A két rész erős félbőrkötésben . . . . 4 kor.

FRANCZIA és MAGYAR ZSEBSZÓTÁR.

Tekintettel a két nyelv szólásaira.

I. rész: **FRANCZIA-MAGYAR.** | II. rész: **MAGYAR-FRANCZIA.**

Szerkesztette: **Ujváry Béla.**

Minden rész külön csinos vászonkötésben . . . . 2 kor.
A két rész erős félbőrkötésben . . . . 4 kor.

Horvát-Magyar és Magyar-Horvát Szótár.

Szerkesztette: **Margalits Ede.**

Csinos vászonkötésben ára . . . . 2 kor.

Kaphatók az „ATHENAEUM“ részvény társulatnál Budapesten, VII., Kerepesi-ut 54. és általa minden könyvkereskedésben.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.

Jegyzéke azon *polgári fiu, polgári leány és felsőbb leányiskolai approbált tankönyveknek,* melyek az ország legkiválóbb e nemü tanintézeteiben a most kezdődő 1901/2 tanévben használatban állanak és különösen magántanulásra is alkalmasak. Megjelentek és kaphatók a

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)

könyvkiadó czégnél (Budapest, Andrássy-ut 21.) és az ország minden könyvkereskedésében.

(Tessék a hirdetést kivágni és a kivánt könyvek czimét aláhuzva, utalványnyal együtt beküldeni.) Az engedélyezés számát minden könyvnél közöljük.

I. Magyar nyelvtanok és olvasókönyvek.

Magyar nyelvtan. *Deme* I. és II. o. 1.20 kor. 4121-99e.
Rendszeres magyar nyelvtan. *Deme* III. o. 1 kor. 2912 97e.
Magyar nyelvtan. *Gööz—Tóth.* 1.60 kor. 54407-92e.
„ „ *Gulyás.* I. 96 f. II. 1.10 kor. 2635-901e.
Rendszeres magyar nyelvtan. *Gulyás.* 2 kor. 1453 900e.
Magyar nyelvtan. *Halász.* I. 80 f. 1474-900e.
„ „ II. 90 f. 494-901e.
Rendszeres magyar nyelvtan. *Halász.* 1.20 kor. 971-98e.
Magyar nyelvt. és olvasók. *Horváth.* I. II. o. 3.60 k. 1161-900e.
Rendszeres magyar nyelvt. és olvasók. III. oszt. *Horváth.* 3.60 kor. Beterj.
Magyar nyelvtan. *Ihász* 29. kiad. 2 kor. 60015-94
„ „ *Imre—Balassa.* 1.60 kor. 70356-96
„ „ *Négyesy.* I. r. 90 f. 2460 901e.
„ „ II. r. Sajtó a.
„ „ *Novák.* I. II. o. 1.60 kor. 562-99e.
„ „ *Weszely—Márlonffy.* 1.60 kor. 40897 96
Rendszeres magyar nyelvtan. *Weszely.* 1.20 kor. 2478-98e.
Magyar olvasókönyv. *Gööz—Tóth.* I. köt. 1.20 kor. 5258 98e.
II. kötet. 1.40 kor. 3032-98e.
III. kötet. 1.60 kor. 2913-97e.
Magyar olvasókönyv. *Gööz—Péra—Tóth.* I. 1.20 kor. 104 901e.
„ „ II. köt. 1.40 kor. 1324 901e.
„ „ III. köt. *Stilisztikával* 1.60 k. 2425-901e.
Magyar olvasókönyv. *Gyulay.* I. köt. 1.60 kor. 3425-97e.
„ „ II. köt. 1.40 kor. 276 901e.
Magyar olvasókönyv. *Badics.* I. köt. 2 kor. II. oszt. 2.40 kor., III. oszt. 2.40 kor. 181-901e.
Magyar olvasókönyv. *Négyesy.* I. rész. 2.40 kor. 450-901e.
„ „ II. rész sajtó alatt
„ „ *Novák—Oldal.* I. köt. 1.60 kor. 2850-95e.
„ „ II. köt. 2 kor. 4486-99e.
Olvasókönyv. *Ember—Hortobágyi.* I. köt. 1.40 kor., kötve 1.80 kor. II. kötet 1.60 kor., kötve 2 kor., III. köt. irálytannal 2 kor., kötve 2.40 kor. A Szt-István-társulat jóváhagyásával.
Stilisztika és olvasókönyv. *Deme.* 2 kor. 2434-99e.
„ „ III. oszt. *Deme.* 2 kor. 1728-99e.
Költészettan és irodalomtörténet. IV. o. *Deme.* 2.40 2815-99e.
Gyakorlati irálytan. *Környei—Gyulai.* 1.80 kor. 4980 97e.
A magyar nemzeti irodalom története. *Környei—Boros.* 4 kor. 17358-88
Szerkesztés, irály- és költészettan. *Neményi.* 2.80 k. 63559-96
Költészettan és a magy. nemz. irodal. tört. vázlata. *Novák* 2.40 kor. 339-901e.
Stilisztika. *Weszely.* 2 kor. 1815-901e.
Magyar helyesirás szabályai. *Hoffmann.* 40 fillér. 20 900e.

II. Német nyelvtanok és olvasókönyvek.

Német nyelvt. és olvasók. *Deutsch—Garai.* I. II. o. 2 k. 365-901e.
„ „ „ III. o. 2 k. 3483-900e.
„ „ „ IV. o. 2.40 k. 2268-98e.
Német nyelv és olvasók. *Hortobágyi.* I—II. o. 1.80 k. 3683-900e.
„ „ III—IV. oszt. 682-901e.
Német nyelvt. és olvasók. *Barna* I. oszt. 1.80 kor. 56812-94
„ „ II. oszt. 2 kor. 25727-95
Német nyelvkönyv. *Endrei.* I. köt. 2 kor. 601-901e.
„ „ II. köt. 3.20 kor. 2577-900e.
„ „ III. köt. 4 kor. Beterj.
Rendszeres német nyelvtan. *Endrei.* 2 kor. 1509-900e.
Német nyelvtan és olvasókönyv. *Kemény.* I. r. 1 k. Beterj.
„ „ II. r. Sajtó a.
Rendszeres német nyelvtan. *Kemény.* 2 kor. 1378-900e.
Gyakorlati tanfolyam. *Ahn-Erényi.* 1.20 kor. 4873 90e.
Német nyelvtan. *Felsmann.* 1.80 kor. 1165-97e.
Gyakorlati német nyelvtan. *Ney.* I. rész. 2 kor. II. r. 1.80 kor. Mindkét rész egybekötve 3.60 kor.
Német nyelvgyak. és olvasók. *Szabó.* 80 f. 5410-97e.
Német nyelvtan. *Fleischhacker—Kárpáti.* 2.40 kor. 1501-99e.
Deutsche Sprachlehre. *Langraf.* I. r. kötve 72 f. 1682-90e.
„ „ II. r. kötve 72 f. 15034-94
„ „ *Mendl.* 80 f. 51836 92
Német olvasók. *Felsmann.* I. köt. 1.60 kor. 1545-900e.
„ „ II. köt. 2.80 kor. 1339 900e.
„ „ III. köt. 1.80 kor. 1570 900e.
„ „ IV. köt. 2 kor. 2182-900e.
Német olvasók. nyelvtannal. *Heinrich.* I. r. 2 kor. 2149-901e.
„ „ II. r. Sajtó a.
Német tan- és olvasók. *Heinrich.* I. köt. 2.80 kor. 1747-99e.
II. köt. 1.80 k., III. köt. 2.40 k., IV. köt. 2.40 k. 1071-901e.
Német stilusgyakorlatok. *Garai.* 2 kor. Beterj.
„ „ *Endrei.* 2.40 k. Középisk. 5391-99e.
A német helyesirás. *Kemény.* 50 f. 1945-900e.
„ „ ***szabályai.*** *Schwicker-Tiber.* 1.20 k.

III. Franczia nyelvtanok és olvasókönyvek.

Franczia nyelvtan. *Bartos—Chovancsák.* I. r. 2 kor. 55151-96. és 469-97e.
„ „ II. r. 2 kor. 1012-901e.
Franczia nyelvtan felsőbb oszt. *Bartos—Klimó.* Sajtó a.
Franczia nyelv- és olvasók. *Mébold—Ujváry.* kezdőknek 1.80 kor., haladóknak 2 kor. 4953 98e. és 2256 97e.
Rendszeres fr. nyelvt. és olvasók. *Mébold—Ujváry.* 4 k. Beterj.
Bevezetés a franczia nyelvbe. *Ploetz.* 1.10 kor. 671-98e.
Franczia nyelvtan felsőbb oszt. *Klimó.* 1.20 kor. 13466 97
A franczia nyelv elemi tanfolyama. *Theisz.* 1.80 k. 2025-901e.
A franczia nyelv középső folyama. *Theisz.* 1.80 k. 2090 900e.
A franczia nyelv felső folyama. *Theisz.* V-VI. o. Sajtó a.
Franczia olv.- és gyak. *Theisz.* Reáliskolai. I. r. 1.60 k. 3002-900e.
„ „ „ II. r. 1.80 k. Beterj.
Kis franczia nyelvtan. *Theisz.* 1.60 kor. 772-98e.
Petite grammaire française. *Theisz.* 1.60 kor. 772-98e.
Franczia nyelvtan haladóknak. *Theisz.* 2 kor. 16702-94
Franczia-magyar és magyar-franczia szótár. *Theisz—Matskássy.* Sajtó a.

IV. Latin és egyéb nyelvtanok és olvasók.

Rövid latin nyelvtan. *Dávid.* 2 kor. 41422-96
Rövid latin olv.- és gyakorlók. *Dávid.* I. r. 2 kor. 5570-98e.
„ „ „ II. r. 1.20 k. 1447-900e.
Latin nyelvtan. *Schultz—Dávid.* 2.40 kor. 8742-94e.
Latin olv.- és gyakorlók. *Dávid.* I. II. oszt. 1.80 k. III. IV. oszt. 1 kor. 28281-94
Latin olvasókönyv. Livius, Ovidius és Phaedrus müveiből. *Dávid.* 2 kor. 6059-91
Betürendes szólajstrom. *Dávid.* 88 f.
Magyar-latin szótár. *Veress.* 3.60 k. kötve 4.20 k. 34009-88
Latin-magyar szótár. *Veress.* 3.60 k. kötve 4.20 k. 17390 87
A két rész egy vászonkötésben 8 kor.

Román nyelvtan. *Alexi.* 2 kor. 51838-92
Gyakorlati angol nyelvtan. *Dallos.* 3 kor.
Gyakorlati olasz nyelvtan. *Palóczy.* 1.60 kor.

V. Történelem. Földrajz.

Magyarország története. *Baróti—Csánki.* 2 kor. 2274-99e.
Ugyanaz leányisk. Beterj. előbbi sz. 2395 98e.
A magy nemzet története. *Böngerfi-Tolnai* 1. 80 k. 3665-900e.
A magyarok történelme. *Csuday.* 1.60 kor. 491-97e.
Magyarország történelme. *Ember—Hortobágyi.* 2 kor. A Szt.-István-társulat jóváhagyásával.
Magyarország története. *Tergina—Kovács.* 2.40 k. 2579-901e.
Ugyanaz fiuisk. 2.40 kor. 2578-901e.
„ *Király.* 3.60 kor. 4456-97e.
A világ története. *Böngerfi—Tolnai.* 2.40 kor. 3752-98e.
„ *Földes.* I. II. r. á 1.40 kor. 3810-98e.
Világtörténelem. *Kuttner—Lauko.* 1.40 kor. 5655 98e.
„ *Sebesztha.* I. II. r. á 1.40 kor.
„ *Ullerick.* 2.40 kor. 3623 98e.
Alkotmánytan. *Jánosi—Baczoni.* Tanitóképz. 1.40 k. 7064 94
„ *Környei—Mayer.* †17358-88
Földrajz. *Hunfalvy—Schneider,* I. oszt. kötve 1.50 k. 819-900e.
II. oszt. kötve 1.40 kor. 5389-97e.
III. oszt. kötve 1.40 kor. 12756-90
Földrajz. *Hunfalvy—Schneider.* leányisk. I. 1.60 kor. 5222-90e.
II. oszt. 1.60 kor. 5514-98e.
Általános földrajz. *Schneider—Szenessy.* 1.40 kor. 718-900e.
„ *Lád.* 1.60 kor. 62230-96
Egyetemes földirati tankönyv. *Hauke—Hajnóczy.* I. r. 1.40 kor. 17358-88
Földrajz. *Schwicker.* I. köt. 1.60 k. II. köt. 1.60 k. Mindkét rész 1 kötetben 2.50 kor. Beterj.
Allgemeine Geographie. *Schwicker.* 2.40 kor. †17358-88
Földrajz fiuisk. *Tergina—Pataki.* 1.80 kor. 2586 901e.
Ugyanaz leányisk. 1.80 kor. 2709-901e.
Atlasz. *Lange—Cherven.* 1.60 kor. kötve 2 kor. 3622 98e.
Magyarország térképvázlatai. *Brózik.* Fokhálózat 10 f., Országhatár 10 f., Hegyrajz 12 f.
Magyarország térképe. *Hatsek.* 40 f. 17358-88
Magyarorsz. hegy- és vizrajzi térképe. *Pokorny.* 60 f. 2083-98e.
Az osztrák-magyar monarchia térképe. *Hatsek* 40 f.
Ugyanaz dombornyomatu térkép. *Hatsek.* 40 f.

VI. Természetrajz. Természettan.

Az állatok természetrajza. *Báthory.* 2 kor. 238-901e.
A növények természetrajza. *Báthory.* 2 kor. 2468-901e.
Állattan. *Kohaut.* 1.80 kor. 10842-92
Növénytan. *Schuch.* 1.60 kor. 4623-99e.
Állattan. *Kriesch—Bruck.* 2 kor. 48371-90
Növénytan. *Kriesch—Schuch.* 2 kor. 1190-99e.
Ásvány-, kőzet- és földtan. *Kriesch—Legeza.* 1 k. 4648-97e.
Természetrajz elemei. *Pap—Vaszkó.* I. r. Állattan. 1.60 kor. II. r. Növénytan 1.50 kor. 519-901e.
III. r. Ásvány-, kőzet- és földtan. 1 kor. Beterj.
A három rész egy kötetben 3 kor.
Ásványtan. *Szterényi.* 1.20 kor. 5389 99e.
Ásványtan és geologia. *Páter.* 1.80 kor. Beterj.
A chemia elemei. *Hankó—Szterényi.* 1.60 kor. 4454-97e.
„ „ *Hankó.* 1.80 kor. 2481 98e.
Chemia, ásvány- és földtan. *Csongor Sziklás.* 1.40 k. 5014 99e.
Chemia, ásvány- és földtan. *Lengyel.* 1.60 kor. 56190 92.
Természettan. *Ekkert—Erdődy—Sajóhelyi.* 2 kor. 2770-95e.
„ „ „ 1.40 kor. 2770-95e.
A természettan és csillagászati földrajz alapelemei. *Schubert—Heller.* 2 kor. 3834-98e.
Természettan. *Szabó.* 1.40 kor.
Csillagászati földrajz. *Szabó* 1 kor.

VII. Számtan. Mértan.

Számtan. *Kepessy-Magyar-Zettner.* I. II. o. 1.80 kor. 2743 99e.
III. és IV. 2 k. 2743-99e.
Számtan. *Zettner—Magyar.* I. II. o. 1.40 kor. 3022-900e.
III. és IV. o. 1.40 kor. 1566-98e.
Számtan. *Mocnik—Schmidt.* 2.40 f. 1952-900e.
Algebra. *Schmidt.* IV. oszt. 1 kor. 5418 99e
Arányszámok. *Mocnik—Szabóky.* 2 kor. 1733-88
Számtani példatár. *Schmidt—Zettner.* I. II. o. 1 kor. 2980-98e.
Megfejtések hozzá. 40 fill.
Számt. példatár. *Schmidt—Zettner.* III. s IV. o. 1.20 k. 2817-900e.
Megfejtések hozzá 50 fill.
Az ábrázoló geometria elemei. *Adamovics.* 1.60 k. 5392-98e.
Geometria. *Baranyai—Perjésy.* I. és II. o. 1.80 kor. III. és IV. oszt. 2365-901e.
Mértan. *Horti.* Sajtó a.
Szemléltető méréstan. *Lengyel.* I. és II. oszt. 2 kor. 4358 99e.
Szerkesztő és gyakorlati méréstan. *Lengyel.* III. és IV. oszt 1.80 kor. 4484-900e.
Alak- és mértan. *Mayer—Zettner—Scherler.* 2 kor. 5129 98e.
A geometria elemei. *Mocnik—Schmidt.* 2.40 kor. 3187-99e. és 4036-99e.
Elemi földméréstan. *Pfeifer.* 2 kor. 1201-901e.
Gazdaságtan. *Kohaut—Sajóhelyi—Tiborcz.* 1.20 kor. 237-901e.
Rövid háztartástan. *Clima—Gáspár—Szécskay.* 1 k. 227-900e.
Egyszerü és kettős könyvviteltan. *Bún.* 2.40 kor. 5211 98e.
Könyvviteltan. *Pinterits.* 2.60 kor. 2909-97e.
Egészségtan. *Csapodi—Gerlóczy.* 1.60 kor. 5122-98e.

VIII. Vallástan.

A r. kath. egyházi szertartások. *Némethy.* 1.68 k.
Katholikus vallástan. *Titz.* I. Alaphittan 80 fill. II. Ágazat. hitt. 1.40 kor. III. Erkölcstan 1.60 kor.
A róm. kath. egyház története. *Titz.* kötve 2 kor.
A kath. egyháztörténet. *Dedek.* 2 kor.
Áhitat órái. Imák és énekek. *Szepesi.* 2.80 kor.
Üdvösség útja. *Papanek—Zelliger.* 2.40 kor.
A katholikus istentisztelet. *Terkiau.* 1.60 kor.
Kempis Krisztus követéséről. Ford. *Pázmány.* Magyarázta *Bellaagh.* Kötve 1.60 kor.
} Herczegprimási jóváhagyással.

IX. Ének.

Emke daloskönyv. *Deák.* 2 s 3 szólamu dalok 1.60 k. 4 szólamu dalok gyüjteménye. 2.40 kor.
Ezüst hárfa. *Erődi.* Sajtó a.
Magyar Arion. I. *Harrach.* Egy-egy szólam 1 kor. Partitura 2 kor. 11106-93
Ugyanaz. II. Egy-egy szólam 1.30 k. Partitura 3 k. 16966-94
Arany lant. *Harrach.* I. 80 f., II. 1.20 k., III. 1.60 k., Partitura I. 1.60 k., II. 2 k., III. 2.40 kor. 25404-95
Dalok az iskolának. ***Erődi.*** kötve 1 k., szövege 36 f. 32540-95
Ünnepi daloskönyv. *Erődi.* 50 f. 1296-900e.

Ezeken kivül kaphatók ugyanott bárhol megjelent és bárhol használatban álló ***közép (gymnasium és reál), felső-kereskedelmi, felsőbb leányiskolai, polgári fi-*** és ***leányiskolai, elemi népiskolai, tanitó- tanitónő-*** és ***óvónő-képezdei tankönyvek.***

SZABADALOM.

A m. kir. belügyministerium által 1900. évi márczius hó 21-én 2872-. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40287

Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők

Testülete

tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fönhatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer), VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Bölcskey Pál,** V., Fürdő-utcza 1. sz. **Kalmár Jakab (Kalmár J.),** VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István (Kelemen és tsa),** VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Ármin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp (Schön F.),** VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer)** VII., Kerepesi-ut 32. sz.

Magyar királyi államvasutak.

131944/AI. 901. szám. 1357

Pályázati hirdetmény.

Hirdetéseknek a m. kir. államvasutak állomásain való kifüggesztése tárgyában ezennel az alábbi feltételek mellett nyilvános versenyt hirdetünk:

1. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a saját, valamint az üzemében levő vonalakon fekvő összes állomásokon, illetve állomási épületeken, perronokon, előcsarnokokban, váró- és étkező helyiségekben, esetleg állomási területek tartozékát képező keritéseken rendelkezésre álló és a magy. kir. államvasutak által kijelölendő felületeket, illetve területeket vállalkozónak átengedni kivánja oly czélból, hogy a vállalkozó ezen átengedett területeken hirdetési táblákat kifüggeszthet és hirdetéseket eszközölhet.

2. Vállalkozó a magy. kir. államvasutak állomásain a rendelkezésre álló falterületeknek s a mutatkozó szükségletnek megfelelő mennyiségü, 120 cm. magas és 80 cm. széles, belső világossággal biró, 120 mm. magas és 200 mm. széles mezönyre beosztott gyüjtőtáblákat köteles alkalmazni, melyeknek beszerzési, szállitási, javitási és egyéb költségeit vállalkozó viseli.

3. A vállalkozó az ezen hirdetési gyüjtőtáblákon alkalmazandó magánhirdetmények után, ha ezek egy-egy mezőny területére szoritkoznak, mezőnyönkint és évenkint hatvan fillér bért, ha pedig egy egy kifüggesztendő hirdetmény több mezőnyre terjed ki, az első elfoglalt mezőnyért hatvan, minden további elfoglalt mezőnyért pedig negyven-negyven fillér bért számithat példányonkint és évenkint a hirdető feleknek.

A hirdetményeket a vállalkozó saját költségén tartozik az állomásokra szállitani és azokon kifüggeszteni.

Kivételképen egyes diszesebb hirdetmények, lehetőleg keretbe foglalva közvetlenül a falakra is kifüggeszthetők, ha a hirdetmények a gyüjtőtáblák nagyságát meg nem haladják.

A szabványos nagyságtól eltérő, illetve azt meghaladó hirdetmények vagy czégtáblák csak a magy. kir. államvasutak igazgatóságától esetről-esetre nyerendő külön engedély alapján függeszthetők ki. Ily hirdetmények kifüggesztéseért az igénybe vett hely minden négyzetdeczimétere után hat fillért, mint legcsekélyebb évi bért azonban két koronát számithat a vállalkozó a hirdető feleknek.

4. A hirdetményeknek tetszetőseknek, erős kartonpapirra nyomtatva, fényezve kell lenniök. Az önálló hirdetmények és czégtáblák azonban fából vagy bádogból is készülhetnek.

5. A hirdetmények szövegének minden esetben magyarnak, illetve Horvát- Szlavonországok területén magyarnak és horvátnak kell lennie; — megengedtetik azonban, hogy a feltünőbb nyomásu magyar szöveg mellett bármely idegen nyelvü forditás is használtathassék.

6. A hirdetmények kifüggesztése kizárólag a vállalkozó veszélyére történik; elveszés, megsérülés, vagy bármi módon előfordulható kárért a magy. kir. államvasutak igazgatósága semminemü felelősséggel nem tartozik. Esetleg megrongált vagy megcsonkitott hirdetményeket a vállalkozó 14 nap alatt ujakkal kicserélni köteles.

7. Vállalkozó kizárólag csak hazai termelők, iparosok, gyárosok és kereskedők hirdetéseit eszközölheti az átengedett felületeken.

Vállalkozó az általa kifüggeszteni szándékolt hirdetmények egy-egy példányát a magy. kir. államvasutak igazgatóságának előzetesen bemutatni tartozik és csak az esetben van jogositva a kifüggesztést eszközölni, ha utóbbi ez ellen nyolcz napon belül észrevételt nem tesz.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága jogositva van egyes hirdetmények kifüggesztését, vagy bármi módon való terjesztését minden megokolás nélkül megtiltani, vagy a már kifüggesztett hirdetményt eltávolittatni a nélkül, hogy ezen intézkedéséből kifolyólag akár vállalkozó, akár hirdető részéről bármi czimen kártéritési igény volna az igazgatóság ellen támasztható.

8. A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy ugy saját, valamint más forgalmi intézetek, vasuti és hajózási vállalatok hirdetményeit, nemkülönben közérdekü vagy jótékonyczélu hirdetményeket, továbbá hatósági rendeleteket és hivatalból, avagy kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ő Nagyméltósága meghagyásából kifüggesztendő bármilyen hirdetményeket összes állomási helyiségeiben tetszés szerint kifüggeszthessen és kitehessen a nélkül, hogy ebből folyólag vállalkozó a vasutigazgatósággal szemben bármi néven nevezendő kártéritési igényt támaszthatna.

9. Vállalkozó a hirdetmények kifüggesztése által a magy kir. államvasutak igazgatóságának netalán okozandó minden nemü kárért felelős és köteles az okozott kárt megtériteni, valamint a hirdetési táblák alkalmazása folytán megrongált falakat azonnal helyreállitani. A mennyiben vállalkozó ezen kötelezettségének eleget nem tenne, a magy. kir. államvasutak jogositva lesznek ezen helyreállitásokat vállalkozó terhére és költségére eszközölni.

Vállalkozó ezen, az államvasutak igazgatósága által előlegezett kiadásokat az ezen igazgatóság részéről felállitandó és a vállalkozó által sem a jogczim, sem a mennyiségre nézve nem kifogásolható számlákat azok vételétől számitott 8 nap alatt készpénzben megtériteni, azaz a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál befizetni tartozik.

10. A hirdetmények kifüggesztése után a hirdetést eszközlő felektől beszedett bérleti dijak a vállalkozó jövedelmét képezik.

A fenti 2., 3. és 4. pontokban megállapitott dijaknál magasabb dijtételeket számitani, vagy ezen felül jutalékot, közvetitési vagy bármi néven nevezendő egyéb dijat, vagy illetéket a magánfelektől követelni jogositva nincsen.

11. A hirdetések kifüggesztésére vonatkozólag egyes törvényhatóságok által saját területükre nézve kiadott, vagy kiadandó szabályrendeleteknek a bérbevevő eleget tenni tartozik anélkül, hogy ezen szabályrendeletekből netalán származó korlátozások folytán a magy. kir. államvasutak igazgatósága ellen kártéritési igényt támasztani jogositva volna. Felhatalmaztatik azonban bérbevevő, hogy az ily szabályrendeletekben a hirdetmények alkalmazásának engedélyezésébez netalán kötött dijakat az illető hirdetőknek a fentebbiekben megállapitott dijakon felül is felszámithassa és tőlük beszedhesse.

12. A magy. kir. államvasutak igazgatósága a vállalkozónak vagy annak valamely alkalmazottjának a magy. kir. államvasutak összes vonalaira érvényes kedvezményes bérletjegyet biztosit, a megfelelő bérletár lefizetése ellenében.

13. A magy. kir. államvasutak az első pontban körülirt területeket vállalkozónak hat évre engedi át; jogában álland azonban ugy vállalkozónak, valamint a magy. kir. államvasutaknak a kötendő szerződést előzetes 3 havi felmondás mellett bármikor felbontani.

A fenti feltételek alapján teendő ajánlatok legkésőbb **f. évi október hó 1-jének déli 1 órájáig** a magy. kir. államvasutak igazgatóságának titkárságánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73., I. em. 27.) bélyegezve, lepecsételve és a következő felirással ellátva, nyujtandók be: „Ajánlat a magy. kir. államvasutak állomásain kifüggesztendő hirdetések tárgyában.“

Az ajánlattevők legkésőbb f. é. szeptember hó 30-ának déli 1 órájáig 2000 korona bánatpénzt tartoznak letenni a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 75.)

Budapest, 1901. évi augusztus hó 30.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Med. univ. **Dr. FABINYI**

emerit kórházi orvos — Specialista

gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).

Impotentiát (férfiui gyengeség)

még idősebbeknél is meglepő eredménynyel.

Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.

Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz. I. em.

(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 41660

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.